

1195 exp:7-15-92
 A.L. Kulbis
 75 Albert St.
 Brockton MA 02402

 THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
 19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44119
 VOL. LXXVII JUNE - BIRŽELIO 25, 1992 Nr. 25

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ŠOKIŲ ŠVENTĖ SUTINKANT

Mūsų bendradarbis Saulius Šimoliūnas atsiuntė savo motinas a.a. Stasės Šimoliūnienės (1900-1990) trijų šiaudinukų paveikslų nuotraukas. Jos sukurtos pagal buvusių tautinių šokių švenčių emblemas. Šiaudai buvo klijuojami ant drobių, kurios buvo ištemptos ant lentos. Paveikslai sutvarkyti Detroito meno instituto restauratoriaus Kenneth Katz.

Šiais trim paveikslais mes sveikinam šokių šventės rengėjus, gausius šokėjus, dalyvius ir visus jiems talkinuosius, 1992 m. liepos 5 d. susirenkant ir švenčiant devintąją tautinių šokių šventę.

Dirva

MAŽOSIOS LIETUVOS DOVANA DIDŽIAJAI

Dovo Zauniaus šimtajam gimtadieniui prisiminti
B.R.

Užnemunės žemę nuo Klaipėdos ligi Karaliaučiaus jau nuo seno kažkodėl įpratome vadinti Mažąja Lietuva. Iš tikrųjų turėtų būti ta pati viena Lietuva, tik išdėdžiai pasivadavusi Didžiąja, kadaise apgyventa tų pačių lietuvių, o Vakaruose jiems giminingų prūsų, įvairiomis tarmėmis kalbėjusių. Kultūrinis (mokslinis, literatūrinis) tos "Mažosios Lietuvos" įnašas "Didžiąjai Lietuvai" per šimtmečius buvo labai stambus, kai kada kone vyraujantis, gaivinančiai reikšmingas. Ir pirmoji knyga lietuvių kalba juk ten pasirodė...

Šalia kultūros ir literatūros kūrėjų, viena iš didžiausių Mažosios Lietuvos dovanų Didžiąjai buvo mažlietuvių Zaunių šeima (Rokaičiuose, Pakalnės apskrityje, kairiajame Nemuno krante), ypač jų sūnus Dovas Zaunius, aukščiausiai iškilęs mažlietuvis Nepriklausomos Lietuvos vyriausybėje, mūsų diplomatijos, politikos, ekonominės ir teisinės veiklos darbuotojas valstybės brendimo laikotarpyje.

Dovas Zaunius gimė Rokaičiuose prieš šimtą metų – 1892 m. birželio 19 dieną. Studijavo net keliuose kaiserinės Vokietijos universitetuose, jas užbaigdamas teisės daktaro laipsniu. Per Pirmąjį pasaulinį karą tarna-

vo vokiečių kariuomenėje, kurį laiką Kaune. Nuo vaikystės šeimoje buvo auklėtas kaip lietuvis, gerai mokėjo lietuvių kalbą. Kuriantis nepriklausomos Lietuvos valstybei, dar jaunuolis, vos 27 metų Dovas Zaunius savanoriškai įsijungė į Lietuvos užsienių ministerijos tarnybą. Netrukus buvo paskirtas Lietuvos atstovu Latvijai ir Estijai, vėliau Čekoslovakijoje ir Rumunijoje, galiausiai Šveicarijoje, kartu tapdamas Lietuvos delegatu anuometinėje Tautų Sąjungoje, Ženevoje.

Su šia plačia diplomatinio darbo patirtimi sugrįžo į ministerijos centrą vadovauti teisių ir ekonomikos departamentui ir po A. Voldevaro pasitraukimo veik per penkerius metus išbuvo Lietuvos užsienių reikalų ministru (ligi 1934.VI.12).

Dr. Dovui Zauniui jo valstybinės veiklos laikotarpiuose teko atlikti ne vieną itin pažymėtiną vaidmenį. Ne tik jo kvalifikacijos, bet ir pati mažlietuviška kilmė naudingai pasitarnavo Klaipėdos krašto išsijungimui į mūsų valstybės ribas, iš ko vėliau kilo sunki byla su Vokietija. Jo ministeriavimo metais Lietuva turėjo dvi bylas su abiem agresyviais mūsų kaimynais – su Lenkija dėl tranzito per Nemuną teisių (kas tiesiogiai būtų su-

Dr. Dovas Zaunius (1892-1940)

silpninės Lietuvos principinę poziciją nepripažinti Vilniaus krašto okupacijos) ir su Vokietija dėl Klaipėdos krašto vokiečių direktorijos pirmininko pašalinimo. Abi šias bylas Lietuva laimėjo. Jos buvo painios ir sunkios, reikalavo nemaža pasiruošimo, teisių kvalifikacijų ir diplomatinio sumanumo, kurio nestigo dr. D. Zauniui, jo padėjėjams ir ekspertams. Šiaip ar taip, bet aną įtampų laikotarpį jam pakenčiamai pavyko reguliuoti santykius su piktėjančia Lenkija ir jau sparčiai hitlerėjančia Vokietija.

(Nukelta į 3 psl.)

LIETUVA LAIMI IBIZOS TURNYRĄ

Birželio 14-15 d.d. Ibizos saloje, Ispanijoje įvykusi priešolimpinė krepšinio turnyrą laimėjo Lietuvos rinktinė, įtikinančiai įveikus savo varžovus.

Pirmame rate Lietuva laimėjo prieš Bulgariją 117 – 64 santykiu tuo patekdami į finalą. Čia susitiko su Ispanijos rinktine, kuri dieną prieš tai laimėjo rungtynes su Anglija. Lietuvių – ispanų kova buvo arši, bet Lietuvos krepšininkai išplėšė pergalę 107 – 97 rezultatu.

Prieš Bulgariją Marčiulionis sumetė 22, Sabonis

20, Karnišovas 16 taškų. O prieš Ispaniją geriausias metikas buvo Kurtinaitis su 24 taškais.

Birželio 22 d. Badajoz mieste, Ispanijoje, prasideda atrankinis turnyras. Iš čia dalyvaujančių Grupės D šešių komandų (Olandija, Vengrija, Estija, Lietuva, Anglija ir buv. Sov. Sąjunga) į finalus pateks tik dvi. Finaluose, kurie įvyks ZARAGOZOJE dalyvaus po dvi komandas iš keturių grupių. Iš šių aštuonių, keturios geriausios pateks į Barcelonos Olimpijadą.

Birželio 22 d. Lietuva žaidžia su Olandija, birželio 23 prieš Angliją. Toliau seka rungtynės, 6/24, su Vengrija, 6/25 su Estija, o 6/26 prieš buv. Sov. Sąjungą.

Remigijus Gaška

LIETUVOS AMBASADA DĖKOJA

Referendume dėl buvusios sovietinės kariuomenės iš Lietuvos išvedimo, kuris buvo prarastas Jungtinėse Amerikos Valstijose, š.m., birželio mėn. 14 d., dalyvavo 3730 Lietuvos piliečiai. Iš jų 3711 pasisakė už referendumo teiginį, 3 nepitarė referendumo teiginiui, 15 balsų buvo pripažinti negaliojančiais ir 1 buvo anuliuotas.

Lietuvos Ambasada Washingtono pažymėdama, kad balsavimai vyko tvarkingai, nuširdžiai dėkoja visiems prisidėjusiems prie antrojo referendumo organizavimo.

Pirmoje vietoje JAV LB krašto valdybai, visoms Bendruomenės apylinkių valdyboms ir paskirtiems asmenims, kurie sutiko dalyvauti balsavimo komisijose.

Lietuvos Ambasada nori taip pat išreikšti padėką visiems balsavusiems Lietuvos piliečiams, kurie tokiu būdu prisidėjo prie labai svarbaus politinio akto.

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

• LIETUVOJE LANKĖSI IR SU DIDELIU DĖMESIU BUVO SUTIKTAS NORVEGIJOS užsienio reikalų ministeris. Su juo matėsi visi aukštieji parlamento ir vyriausybės pareigūnai.

Jis, tik atvykęs tuoj lankėsi Antakalnio kapinėse ir padėjo vainiką prie nužudytųjų kapų. O išvykstant jis buvo prašytas, kad Norvegija svarstytų galimybes Lietuvai talkinti sukuriant savas karines pajėgas. Sukuriant ne ką nors pulti, bet stipriai saugoti savo valstybės sienas.

• VILNIUJE VYKSTA ANTRASIS VERSLININKŲ SUVAŽIAVIMAS. Jame dalyvauja 300 verslininkų iš pačios Lietuvos ir 50 iš kitų kraštų, daugiausia iš Amerikos.

• TARP LIETUVOS PARLAMENTARŲ IR VYRIAUSYBĖS NARIŲ vyksta oficialūs ir privatiniai pokalbiai apie būsimus seimo rinkimus. Kiekviena grupė ieško geresnių eismų, kad rinkimuose prastėtų daugiau atstovų, kad rinkimai būtų be priekaištų demokratiniai, bet ir demokratijoje yra tokių skylių, kurias galima išnaudoti ar jas apeiti.

Kol kas, kalbant apie rinkimų laiką, teminimos dvi datos: spalio 11 d. ir spalio 25 d.

• MINISTERIS PIRMININKAS G. VAGNORIUS VĖL PAKARTOTINAI REIKALAUJA, kad nedelsiant turi būti sutvarkyta Lietuvos Banko veikla, kaip nevykdanti Lietuvos vyriausybės nutarimų. Taip pat reikalauja, kad būtų atleista Vilniaus miesto taryba ir Vilniaus miesto burmistras.

• GELEŽINKELIAI LIETUVOJE MŪSŲ, O TVARKA BOLŠEVIKINĖ – taip skundžiasi keleiviai, keliaujantieji geležinkeliais, ypač iš Vilniaus į Klaipėdą. Esi, bilietai prie kasų parduodami labai lėtai, traukiniuose daug laisvų vietų, o keleivių į juos be bilieto neįleidžiama.

• KADA LIETUVA BUVO SOVIETŲ SAJUNGOS kariuomenės okupuojama, ji užėmė pačios gražiausias vietas ir pastatus. Taip elgėsi ir vėliau, kada buvo pastatyta marijonetinė vyriausybė, kurios Maskva neklausė, o tik davė įsakymus.

Dabar, kada ji turi Lietuvą apleisti, tos vietos, istoriniai pastatai ir žemė taip nugyvendinti, kad jų atstatymas kaštus milijonus dolerių.

• ŠIAURĖS VAKARŲ KARIUOMENĖS GRUPĖS GENERALAS PULKININKAS VALERIJUS MIRONOVAS pareiškė protestą Lietuvos Vyriausybei dėl jos gegužės 28 d. sprendimo neleisti į Lietuvą naujų karinių krovinių ir kariškių. Pareiškime, kurį išplatino Rusijos gynybos ministerijos spaudos centras, sakoma, kad toks Lietuvos valdžios sprendimas apsunkena ne tik karinių dalinių aprūpinimą bet ir naujokų atgabenimą.

Šis protestas ir yra geriausias įrodymas, kokia dabartinės Rusijos kariuomenės pažiūra dėl svetimos kariuomenės būvimo Lietuvoje.

• BIRŽELIO 1-2 D. Į PIAMU SUVAŽIAVUSIOS ESTIJOS, LATVIJOS IR LIETUVOS GYNYBOS MINISTERIJŲ DELEGACIJOS apsvarstė klausimus, susijusius su Baltijos valstybių saugumo politika, karinėmis techninėmis problemomis, moksliniu ir kultūriniu bendradarbiavimu. Priimtas bendras komunikatas, kuriame, be kita ko, sakoma, kad Baltijos šalių gynybos ministerijos turi glaudžiai bendrabarbiuoti. Pažymima, kad Rusijos kariuomenė, neteisėtai esanti Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje, šiurkščiai pažeidinėja įstatymus ir vyriausybės nutarimus, jos veiksmai kelia grėsmę taikiems gyventojams, todėl delegacijos nutarė imtis bendrų priemonių.

• NĖ TIK LIETUVA, BET BALTARUSIJA, LENKIJA, IR YPAČ SKANDINAVIJOS VALSTYBĖS, kurių specialistai yra tyrinėję Ignalinos elektrinės pastatų statybą, ten veikiančių dviejų pasaulyje didžiausių reaktorių dabartinį stovį ir visus kitus įrengimus, dėl jų aliarmuoja. Esi, arba elektrinę reikia tuoj pagrindinai remontuoti arba nuversti.

Pastatų statybą, nuolat išvagiant cementą ir kitas gerąsias statybines medžiagas, nepaprastai bloga. Reaktorai pačio seniausio modelio ir pakeitimui dalių nebeturima. Jas reikia jau specialiai užsakyti, kurios nepaprastai brangios. Daug pasenusių įrengimų reikia iš pagrindų perdirbti, o planai nesurandami. Net Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirm. V. Landsbergis, kalbėdamas Žemės konferencijoje Brazilijoje pasakė, kad viena Lietuva jos nepajėgs sutvarkyti.

Ignalinos atominė elektrinė Lietuvoje pastatyta ne Lietuvos marijonetinės vyriausybės noru, o Maskvos įsakymu. Joje ir dirba 96% kitataučių darbininkų.

• LIETUVOS ŠVIETIMO MINISTERIS DARIUS KUOLYS PRANEŠĖ, KAD PRANCŪZIJOS RUGSĖJO 28 D. PRASIDĖS BALTIJOS VALSTYBIŲ MENO ŠVENTĖ. Šventės organizatorė Paryžiuje gyvenanti Ugnė Karvelytė. Šventės prasidės Jaunimo teatro spektakliais, fotografijų paroda – "užmirštos sostinės", muzikos festivaliu, dailininkų parodomis, poetinių kūrinių skaitymu ir kita.

• LIETUVOJE, UŽ SVETIMOS KARIUOMENĖS IŠVEDIMĄ dar šiais metais balsavo 1,924,323 asmenų. Už kariuomenės išvedimą pasisakė 90.8%. Prieš 7.3% kiti lapeliai buvo sugadinti.

JAV balsavo 3730 Lietuvos piliečių ir 3711 pasisakė, kad kariuomenė tuoj būtų išvesta.

VLIKo atstovai neša vainiką žuvusiems už Lietuvos laisvę prie T.V. bokšto Vilniuje gegužės 31 d. Iš kairės: P. Narutis, J. Čikotienė, Dr. L. Kriaučeliūnas, Dr. E. Armanavičienė, Dr. K. Bobelis, A. Vakselis, V. Jokubaitis, Dr. J. Stiklorius, R. Sakienė ir Dr. Alg. Budreckis.

KAS GI VYKSTA LIETUVOJE?

Rasa Rastauskienė,

AT deputatė, Tautininkų frakcijos narė

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Dažnai atvykusieji iš toliau kalba apie skirtingų nuomonių toleranciją, apie tai, kad reikia kiekvienam išmokyti gerbti kitokią nuomonę. Taip, visa tai tiesa, kiekvienas supranta, kad tam tikras procentas prokomunistiškai mąstančių žmonių Lietuvoje yra ir bus, su tuo reikia sutikti ir juos toleruoti. Tačiau mūsų situacija – ne nuomonių skirtumo problema.

Idomu, kaip vertintų, sakymą, amerikiečiai savo Kongreso situaciją, jei, išrinkus daugumą respublikonų, po poros metų dalis kongresmenų paprasčiausiai perbėgtų į demokratų pusę ir Kongresas taptų iš esmės kitoks.

Deja, pas mus dar liūdniau – darbo demokratais vadinasi buvusieji komunistai ir būtent į jų stovyklą perbėgo dalis sąjūdiečių. Tai, visi suvokia, kad reikalas kitoks. Tai ne su Amerikos demokratais sutapimas.

Referendume dėl Prezidento rezultatai parodė, kad apie 70% nuo atėjusiųjų rinkėjų pasakė "Taip". Vadinasi, jie parėmė Sąjūdį, V. Landsbergį. Tapo visiškai aišku, kad naujoji Parlamento dauguma neturi pasitikėjimo tautoje. Deja, Aukščiausiosios Tarybos dabartinė dauguma, kad ir nedidelė, nori savo piliečiams diktuoti kitokią valią – pakeisti reformas darančią vyriausybę, pasiimti sau vienintelį, kitaip, ne kairuoliškai rašančią dienraštį "Lietuvos aidą". Jau paruošti dokumentai perimti buvusio politinio kalinio deputato B. Gajausko vadovaujamą komisiją KGB veiklai ištirti.

Nuo pat kovo 11-osios svarbiausia kliūtis kairiosioms jėgoms buvo Vyt.

Landsbergis. Dabar gi, jų balsų visiškai užtenka Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko pašalinimui. Taigi, ko nepavyko padaryti tankams, dabar daroma pačių lietuvių rankomis. Todėl tokia situacija, kai politinių jėgų persigrupavimas Parlamente gali nulemti gyvybiškai svarbius Lietuvos interesus, privertė likusius ištikimus tiems patiems idealams, dėl kurių mus išrinko, deputatus susiburti į koaliciją "Už demokratinę Lietuvą". Į ją įeina ir Tautininkų frakcija, kuriai aš atstovauju kelionėje po Ameriką. Koaliciją sudaro 58 deputatai, jų tarpe ir Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Nuo tokio šliaužiančio prokomunistinio perversmo gali išgelbėti tik pati tauta, jeigu jai bus leista ateiti į Seimo rinkimus ir išrinkti naujus parlamento narius. Deja, Sąjūdžio koalicijos siūlymui dar šio rudens pradžioje surengti rinkimus, labiausiai priešinas naujosios daugumos lyderiai, matyt, bijodami, kad jų nebeišrinks. Gaila, kad asmeniniai ar grupiniai interesai tokiems žmonėms užgožė Lietuvos interesus. Ką padarysi, iš sovietinės ekono-

mikos, matyt, išsivaduosime greičiau, negu iš sovietinės dvasios. Tam gali prireikti naujos kartos.

Lietuvių išeivija visada puikiai laikėsi sovietų okupacijos metais. Nemanau, kad tiek iškentėjusi mūsų išeivija džiaugtųsi prokomunistinių jėgų valdoma Lietuva. Gaila, kad kartais dideli atstumai, o ir nuvykę pas jus klaidintojai iškreipia tikrą įvykių vaizdą.

Aš norėčiau priminti savo ankstesnį siūlymą, kad apie įvykius Lietuvoje sprendime ne vien iš prokomunistinių laikraščių, tokių, kaip "Lietuvos rytas", bet ir kitų šaltinių. Tautininkai neturi savo dienraščio, tik savaitraštį "Viltis", bet "Lietuvos aidas" visiškai objektyviai atspindi nuosekliai už Lietuvos nepriklausomybę kovojusių jėgų nuotaikas ir nuomones.

Nepriklausomybės išlaikymas, įtvirtinimas dažniausiai būna sunkesnis, labiau varginantis, negu pati kova dėl nepriklausomybės paskelbimo. Deja, net istorinės pamokos nepadedą suvokti labai ambicingiems, jokių autoritetų nepripažintiems žmonėms.

Situacija sunki, bet nėra beviltiška. Kuo greitesni rinkimai į Seimą, nedelsiamas Konstitucijos su naujomis valdžios struktūromis priėmimas – tai pats artimiausias kelias iš krizės. Tą ir siūlo Sąjūdžio deputatų koalicija "Už demokratinę Lietuvą".

Tai dvisavaitinis Lietuvių tautininkų sąjungos laikraštis leidžiamas Lietuvoje, redaguojamas Balio Sriubos. VILTIS ieško paramos ir prenumeratorių JAV valstybėse

Prenumerata metams oro paštu 45 doleriai.
VILTIS galima užsisakyti pas Vaclovą Mažeiką
519 N. Halien Terr. Park Ridge, IL. 60068
Tel. 708-823-3607

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: BALYS GAIDŽIONAS
DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cts.
Prenumerata metams \$30.00, pusl metų \$17.00 • Atskiro numerio kaina 65 centų •
Straipsniai pasirašyti pavardė, inicialais ar slapyvardžiu nebotinai išreikšia redakcijos nuomonę •
Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

MES NORIME, KAD MŪSŲ ŽEMĖ BŪTŲ LAISVA, NAŠI IR ŠVARI

*V. Landsbergio kalba pasakyta žemės
konferencijoje.*

Prieš ketverius metus, 1988 birželį, Lietuvoje kilo pertvarka arba reformų Sąjūdis, kuris neprievartinės, neginkluotos, politinės kovos būdais stebėtinai greit atkūrė pavergtos šalies nepriklausomybę.

Tada, 1988 m. Vilniuje buvo pagamintas dokumentinis filmas, kurį užsakė dar Maskvos TV, tačiau jo nero dė. Filmą vadinosi "Kieno yra mūsų žemė?" Jo pabaigoje mes matėme seną ūkininką, kuris vėl atgavo savo žemę, prieš 40 metų atimtą sovietų valdžios. Ūkininkas ėjo žeme ir arė, rankomis tvirtai laikydamas senovišką plūgą, kurį traukė ne arklys, bet... traktorius!

Didžiausia dvasinė, net egzistencinė prasmės realybė buvo to seno žmogaus susikaupęs laimingas veidas ir akys. Jis vėl eina savo žeme, jis vėl gyvena!

Tokie žmonės visada kultivavo žemę, gerino ją ir gražino, bet nenaikino.

Lietuvos žemę po Antrojo pasaulinio karo naikino sovietų ideologija ir kolonijinė politika, taip pat ekologinis aklumas ir prievartos instinktai.

Prievarta prieš gamtą, prieš gyvybę, prieš gyvenimą, šiandienos prioritetas prieš rytdieną darė mano kartos žmonėms nesulaikoma slenkančios globalinės katastrofos išpūdį. Ir iš to išpūdzio, iš to šaltinio, greta kitų, galų gale kilo mūsų pasipriešinimo, gelbėjimosi ir išsivadavimo judėjimas. Bet kildavo ir visai fatalistiškų minčių apie žūtutinę planetos kovą su viena jos gyventojų rūšimi – žmonėmis. Jeigu žmonėms, atrodė, skirta sunaudoti, suvalgyti savo planetą, kaip vabalai suvalgo medžio lapus, tai ir planeta turėjo gintis. Kuo? – katastrofomis, klimato kitimu, ozono skylė

mis ir pačių, žmonių beprotybe. Ne jau žmogus tėra žemės planetos liga? – klausdavome vieni kitų. Ne jau žemė pasveiks tik tada, kai nusikratys žmogaus?

Ir tokios globalinio fatalizmo mintys keldavo norą priešintis dalykų eigai.

Mes kovojome dėl nepriklausomybės, suvokdami ją kaip atsakomybę už tą planetos gabalėlį, kuriame gyvename. Dabar mes matome, kad iškovojoji laisvų žmonių atsakomybė yra daug didesnė, negu realios galimybės greit pagydyti sužalotą gamtą.

Kita vertus, dar ne visa Lietuva yra išlaisvinta, ir tai apriboja garantijas, kurias mūsų šalis gali duoti kartu su išpareigojimais.

Jūs turite žinot, Ponios ir Ponai, kad buvusi SSRS kariuomenė, kuri dabar yra Rusijos kariuomenė, ligi šiol jėga užima, tai yra okupuoja be jokio teisinio pagrindo, be jokio susitarimo ar leidimo, daugiau negu 1% Lietuvos teritorijos. Ta kariuomenė, kuri įžengė į Lietuvą pagal nusikalstamą Molotovo–Ribentropo slapta susitarimą, ligi šiol yra pasiėmusi daugiau negu 73.600 ha mūsų žemės. Iš jų 56.300 ha yra miškai. Suverenios Lietuvos valstybės valdžiai, nors ji atsakinga pasaulio bendrijai pagal Branduolinio ginklo neplatino sutartį (Nuclear Non proliferation Treaty), neleidžiama žinoti, ką tuose miškuose Rusijos kariuomenė laiko ir ką daro. Mes žinome tik miškų kirtimą, pasmarkėjusį po to, kai su Rusijos prezidentu B. Jelcinu sausio 17 d. Maskvoje susitarėme, kad kariuomenės išvedimas turi prasidėti greitai.

Išvedimas dar vis neprasidėjo, bet miškai kertami, bazėse deginami naftos pro-

MAŽOSIOS LIETUVOS DOVANA DIDŽIAJAI

(Atkelta iš 1 psl.)

Mūsų visuomenė ir politinė istorija kažkaip užmiršta dar vieną reikšmingą Žauniaus įnašą – tai jo nuolatinės pastangos nelengvai ir pagal aplinkybes atsargiai palaipsniui ugdyti mūsų trijų Baltijos valstybių bendradarbiavimą ir glaudesnę suartėjimą. Šios jo pastangos ir pati idėja, nors tuomet dar kuklaus masto, pagaliau buvo įgyvendinta netrukus po dr. Žauniaus išėjimo iš Lietuvos už. reik. ministerijos, kai buvo pasirašyta Baltijos santarvės sutartis. Likusius šešerius metus pradžioj jis paskyrė teisiniu darbui Valstybės Taryboje, o po to ligi mirties, kaip vienas iš Lietuvos banko direktorių.

Jo mirtis 1940 metų vasario 22 dieną Kaune tikrai buvo labai per ankstyva, vos bebaigiant savo amžiaus 48-sius metus. Savaip "laiminga" nebent tuo, kad jam nebeteko sulaukti ir išgyventi jau visiškai priartėjusių stalininio bolševizmo okupacijos siaubingų košmarų. Liko tik gausių draugų, ypač jo jaunos žmonos mūsų operos žvaigždės Vincės Jonuškaitės skaudus liūdesys, taip pat sūnaus Sauliaus ir dukters Giedrės prisiminimai apie savo šaunų tėvą.

Gal ir gerai, kad Žauniui

duktai ir cheminės medžiagos – galbūt naikinamas cheminis ginklas. Lietuvos pareigūnams neleidžiama ten kontroliuoti. Tas pats liečia Rusijos karinius aerodromus Lietuvoje, naudojamus naujoms nelegalioms invazijoms. Tų aerodromų žemė daug kur yra užteršta neatitaisomai.

Aš galėčiau plačiau kalbėti šia tema, kuri yra mano pagrindinis rūpestis, bet pabrėšiu vien tai, kas čia, šitame susitikime, yra svarbiausia. Tai Lietuvos valstybinis, ekonominis ir ekologinis statusas, turbūt unikalus kaip ir mūsų likimas – kartu su kitom dviem Baltijos valstybėmis.

Mes vėl esame nepriklausoma šalis, kuri atgavo nepriklausomybę po visų 1940 m. prasidėjusių okupacijų, po 50 metų užtrukusio Antrojo pasaulinio karo. Lietuva yra laisva Jungtinių Tautų narė, bet dar ne visai išlaisvinta. Štai kas turi būti padaryta ir pabaigta pirmiausiai.

Mes nesame besivystanti trečiųjų pasaulio šalis, bet buvome paversti grobuoniškos, ekonomiškai nefunkcionalios ir antiekolginės

nebeteko sulaukti dar ir šio pokario kai kurių keisčiausių ir neįtikėtinų pokštų. Nes tai buvo viena iš drastiškiausių pokarinio tarptautinio "teisingumo" ironijų, kai jo paties tėviškė ir kaimai, ir miestai, ir net upės buvo perkrikštyti vien... rusiškais (!) vardais, o argikul tūriškai išpuoselėta žemė pasibaisėtina sumaitota, nevykusiai apsodinta rusakalbiais kolonistais iš slaviškųjų Rytų.

Kas dar keisčiau ir juokingiau, kai ta visa sovietų užgroboji Mažosios Lietuvos dalis, pakrikštyta Kaliningrado oblastimi, protarpiais jau skelbiama esanti sena, teisėtai užkariauta ir įteisinta "rusiška erdvė".

Jau ne kartą buvo girdėti niurzgėjimai ir dargi pikti

IŠGIRDO JAU GIRDĖTUS KALTINIMUS

Jungtinio pabaltiečių komiteto susitikimas
Rusijos ambasadoje

Liepos 9 d., antradienį Jungtinio Amerikos pabaltiečių Tautinio Komiteto (JBANC) valdybos nariai susitiko su Rusijos Ambasados Ministru Patarėju Dr. Sergejumi Četverikovu, Patarėju Vladimiru P. Averčevu ir Antrąja Sekretore Ru-

grumojimai iš Maskvos, jei kas iš lietuvių drįsta vos sušnibzdėti "provokatyvią" užuominą, kad čia vis dėlto buvo tik lietuvių ar vokiečių apgyventoji žemė, kurioje jokių rusų ir jokių "kalinių" niekados nėra buvę.

Turbūt dar ilgokai nesiliaus keisto likimo ironijos ir nepatikėtinų paradoksų akibrokštai. Netgi po masinių ir iš dalies amerikinių plepalų, kad sovietinis ir gorbaciovinis imperializmas jau užgėso, ir visur tik kyla tautų laisvės ir demokratijos dūmai, – net ir Kaliningrado srityje...

P.S. Kas norėtų plačiau susipažinti su Dr. D. Žauniaus biografija ir Mažosios Lietuvos problemomis, tai rastų 1982 metais Vilties išleistoje (566 psl.) išsamioje Dr. Alberto Geručio monografijoje: "Dr. Dovas Žaunius – Mažosios Lietuvos sūnus, Nepriklausomos Lietuvos valstybės užsienių reikalų ministras".

sina Y. Volkova.

Mrs Mari Ann Rikken (EANC), Dr. Olgerts Pavlovskis (ALA) ir Ms. Sandra Aistars (JBANC) pateikė Rusijos delegacijai laišką, pasirašytą beveik 150-ties Amerikos Pabaltiečių organizacijų, kviečiantį kuo skubiau išvesti karines pajėgas iš Pabaltijo valstybių.

"Mes dirbame remdami demokratiją ne tik Pabaltijo valstybėse, bet ir Rusijoje nei Nepriklausomų Valstybių Sandraugoje. Todėl esame labai susirūpinę dėl užsitęsusio Rusijos valdžios nenoro derėtis dėl kariuomenės išvedimo iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos laiko nustatymo." – Paaiškino JBANC delegacija susitikimo atidarymo metu.

Nors rusai ir sutiko su nuomone, kad kariuomenė iš Pabaltijo turi būti išvesta, ir sakė, kad tai ne politinė, o greičiau socialinė problema (nėra kur apgyvendinti grįžtančią kariuomenę ir jų šeimas) tačiau jie išreiškė nepasitenkinimą pabaltiečių derybų delegacijų noru tartis dėl kariuomenės išvedimo laiko, o ne pirma derėtis dėl rusų karinių pajėgų statuso Pabaltijyje nustatymo.

Rusų delegacijos dalyviai taip pat nesutiko dėl Rusijos kariuomenės apibūdinimo okupacine kariuomene, sakydami, kad jie pripažino Pabaltijo kraštų nepriklausomybę ir nenori jokio (Nukelta į 5 psl.)

ŠOKIO SŪKURY – LIETUVA ŠIRDY! IX IŠEIVIJOS LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

1992-VII-5, Sekmd., 2 v.p.p. ROSEMONT HORIZON
6920 N. MANNHEIM RD. ROSEMONT, IL.

*Rengia: JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės
Programos rengėjai: Lietuvių Tautinių Šokių Institutas*

IŠEIVIJOS GYVASTINGUMO LIUDIJIMAS – DU DIDIEJI RENGINIAI

Jurgis Janušaitis

Šie metai JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės uždėjo sunkią naštą: suruošti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės aštuntąjį seimą ir išeivijos lietuvių devintąjį tautinių šokių šventę.

Abu didieji renginiai dar kartą liudys pasaulyje paskli dusiems lietuviams ir Lietuvai apie išeivijos gyvastingumą, jos pajėgumą ir ryžtą išlikti gyva tautos dalimi už gimtosios žemės ribų.

Ivykiams priartėjus, bent trumpai juos prisiminkime ir žvilgtelėkime ko tuo siekiama. Juk tokius renginius suruošti reikia daug gerų galvų, išminties, takto, ryžto ir be abejo, daug pinigų.

Ar šią naštą Lietuvių bendruomenės pakels, ar tie renginiai duos naudos, ar nuspręsimė išeivijos likimą, ar esame pajėgūs pajudinti kultūrinius dirvonus, ar išliksime Lietuvai naudinga išeivija?

Tai klausimai, į kuriuos, atrodo, ryžtasi atsakyti Pasaulio Lietuvių bendruomenės seimas, į kurį iš viso pasaulio suskrenda Lietuvių bendruomenių pirmininkai, ar jų atstovai. O mūsų kultūrinio pajėgumo liudininke ir bus Tautinių šokių šventė.

Pasaulio lietuvių bendruomenės seimas vyks nuo birželio 30 iki liepos 4 d.d. Chicagos priemiestyje, Lemonte, Pasaulio lietuvių

centre.

Seimo programomis rūpinasi, jas ruošia ir už seimo turinį atsako PLB valdyba, pirmininkaujama dr. Vytauto Bieliausko.

Gi seimo organizavimo daugybę darbų atlieka seimui ruošti sudarytas komitetas, kuriam vadovauja Pasaulio Lietuvių redaktorius, inž. Bronius Nainys su vietos bendruomeninkų plačia talka.

Seimo programa jau paruošta. Ji plati, sudėtinga, daug svarstytinų klausimų. Seimo išvakarėse PL Centre vakare prasidės registracija, bus atidarytos PLB veiklą liudijančios parodos, o po to LB Lemonto apylinkės ruošiamame svečių priėmime smagiai pabendrausime.

Liepos pirmą dieną nuo pat ryto prasideda darbas. Seimą pasveikins Seimo ruošos komiteto pirmininkas inž. Bronius Nainys, o seimą atidarys, tardamas žodį PLB valdybos pirmininkas dr. Vytautas Bieliauskas. Po to seks įprastiniai seimo darbai – invokacija, mirusiųjų pagerbimas, supažindinimas su kraštų delegacijomis, sudaromos komisijos ir t.t. Seks paskaita, o po jos PLB valdybos išsamūs pranešimai ir klausimai. Seimo eigoje per visas tris dienas bus daug įvairių, viso pasaulio LB pirmininkų pranešimai. Seimas atyžiai žvelgs į PLB praeitį, dabartį ir ateitį. Čia bus nagrinėjama PLB struktūra, svarstybom vadovaus PLB pirmininkas dr. Vytautas Bieliauskas.

Ypatingas dėmesys bus kreipiamas į išeivijos švietimo problemas. Svarstyboms vadovaus PLB vicepirmininkė Milda Lenkauskienė; kalbės Regina Kučienė, Giedrė Paulionienė, Andrius Šmitas, Antanas Saulaitis S.J. ir Lietuvos respubl. švietimo ir Kultūros ministeris Darius Kuolys.

Politiką užbaigus, Lietuvai laisvę atgavus, išeivijos rūpestis išlaikyti kultūrą, ją ugdyti lieka taip pat vienas iš svarbiųjų Lietuvių Bendruomenės uždavinių.

Kultūros komisija šias problemas ir svarstys, svarstybom vadovaus Irena Luko ševičienė, o kalbės Dalia Viskontienė, Danutė Bindokienė, Elena B. Aglinskienė, Irena Ross, dr. Dalia Katiūtė-Boystun ir taip pat ministeris Darius Kuolys.

Šios dvi sritys yra gyvuliniai svarbios norint išeiviją išlaikyti gyva. Liepos 3 d. svarstybos bus tęsiamos. Čia pasisakys ir ateities veiklą svarstys Visuomeninių reikalų komisija, jai vadovaus dr. Petras Lukoševičius, kalbės Algimantas Gureckas, Eugenijus Čiuplinskas, o taip pat ir atstovai iš Lietuvos.

PLB vicepirmininkė, šiuo metu dirbanti Lietuvoje, Gabija Petrauskienė vadovaus svarstyboms – komisijai Ryšiai su Lietuva. Čia taip pat kalbės ir atstovai iš Lietuvos.

Seime dėmesys bus skiriamas ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo veiklai planuoti. Jaunimo komisijai vadovaus PLJ S-gos pirmininkas Paulius Mickus.

Bus labai įdomios Apvalio stalo diskusijos, kur bus nagrinėjamas klausimas – Lietuva ir Išeivija. Pokalbiams vadovaus PLB pirm. Dr. Vytautas Bieliauskas. Numatoma, kad šiame pokalbyje aktyviai reikšis ne tik išeivijos, bet ir Lietuvos bei iš Rytų Europos LB pirmininkai. Tik mažą dalį seimo programos užsiminėme, o detalių bus daug. Pabendravimai, pokalbiai vyks be veik be pertraukų, iki vėlumų. Iš programos matyti, kad šis seimas bus išskirtinis, labai svarbus išeivijos lietuvių ateičiai, o taip pat ir Lietuvai, nes nepamiršta bus pagalba ir Lietuvai

ANTRAS KULTŪRINIS IVYKIS – TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Apie Devintąjį Tautinių šokių šventę visuomenė yra informuota. Spauloje jau buvo daug, geros informacijos ir nuosirdžių kvietimų šventę remti aukomis, joje gausiai dalyvauti.

Šokių šventė tuojau bus po seimo, liepos mėn. 5 d. Ji vyks Rosemont Horizon stadione. Laukiama bent 12.000 žiūrovų, o programoje dalyvauja virš 2000 tautinių šokių šokėjų, nuo mažųjų iki veteranų. Viso dalyvaus virš 50 ansamblių, grupių ar vienetų. Šventėje pasveikinsime pirma kartą iš laisvės Lietuvos Vėtrungės ansamblį.

O taip pat sulauksime šokių ir iš Pietų Amerikos.

Šventę ruošia JAV ir Kanados LB kraštų valdybos. Gi organizacinius šventės darbus vykdo labai plačios apimties komitetas, vadovaujamas dr. Petro Kisieliaus.

Šventei, sakoma, reikės apie 200.000 dol. Tokia samata. Tad lėšoms telkti komiteto pirmininkas dr. Antanas Razma su talkininkų būriu šaukia S.O.S. – pagalbos lėšomis. Tikėkime, kad vistik ir šį kartą bandymą išlaikysime, nors šią vasarą kelionės į Lietuvą ištuštino daugeliui tautiečių kišenes. graži.

Šventės programai užbaigus, vyks banketai – jaunimui ir vyresniesiems. Sakoma, kad į banketus susilauksime labai daug žmonių, net gal kitiems ir teks pasilikti namuose dėl vietų stokos.

Be to, prieš šventę jaunimo centre sulėks jaunimas susipažinimui, o šventės dieną melsimės ir Dievui dėkosime bažnyčiose.

KELIAI Į TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ

Devintoji išeivijos lietuvių tautinių šokių šventė, rengiama JAV ir Kanados lietuvių bendruomenių ir Lietuvių tautinių šokių instituto š.m. liepos 5 d. Rosemont Horizon, jau čia pat. Salė yra nauja, šaldoma, puošni, su geru matomumu iš visų vietų, tačiau daugeliui lietuvių nepažįstamame šiaurės vakarų Chicagos Rosemont priemiestyje prie O'Hare aerouosto, prie 90 greitkelio, einančio iš Chicagos centro į Rockfordą.

Greitkeliais važiuojantiems į šventę Illinois keliapilapiai parodo Rosemont Horizon Stadium (kai kur pavadinta Horizon Sports Arena), į šiaurę, tuoj už O'Hare aerouosto, bet dalis vyresnio amžiaus automobilių vairuotojų nemėgsta greitkelių ir jiems patogiau va-

žiuoti paprastu, tiesiu keliu. O toks kelias yra iš pietinės bei vakarinės Chicagos ir tos pusės visų priemiesčių.

Tas kelias yra La Grange Road, vedantis tiesiai į Rosemont Horizon stadioną, turintis Nr. 12, 20 ir 45. Už La Grange Parko jo pavadinimas keičiasi į Mannheim Road, o Rosemont Horizon adresas yra 6920 North Mannheim Road, Rosemont, Illinois. Nuo Stevenson greitkelio, pasukus į šiaurę La Grange Road iki stadiono yra apie 16 mylių. Reikia pravažiuoti Westchester, Bellwood, Franklin Park, Schiller Park ir po jo yra Rosemont. Toks yra paprasčiausias, tiesus nuvažiavimas į tautinių šokių šventę.

Šventės Informacija.

Skaitykite ir platinkite
DIRVA

KŪRYBA IR MOKSLAS

PAGALIAU JIS ATĖJO IR MANE IŠSIVEDA...

Praėjusių dienų mano draugų išgyventa apybraiža

B. G.

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

– O kaip su mokslais, ar toli esi pasistūmėjusi?

– Panevėžio ligoninėje jau atlieku praktiką.

– Neįtikėtina. Juk tu vėliau už mane nuėjai į gimnaziją?

– Bet kai nuėjau, tai jau mokiausi ir dienom ir naktim. Norėjau tave pasivyti ir tetai gėdos nepadaryti, kuri ir mokantis mane nuolat rėmė. Jei ne ji – tur būt ir dabar dar tebegyventume toj pamiškės grytelėje, nors tėtė veržte veržėsi į ūkininkų luomą. Tik negalėjo tiek sutaupyti kiek reikėjo ūkį nusipirkti. Tada tetos dovanų laimė pro mus nepraėjo. Tėvai gražiai tvarkosi ūkyje, o aš pasivijau Algi.

– Kaip gerai turėti geras gimines – samprotavo Algis.

– Kaip gerai iš vaikystės dienų turėti geras draugas – jam atsakė Viktorė.

Pas seserį užsibuvau kiek ilgiau. Per atlaides buvo suvažiavę visi giminės ir jų atskirai nebereikėjo lankyti. O kai jie išsiskirstė, buvo geros sąlygos ir rūpimą darbą užbaigti.

Sesuo, kaip ir gyvenant tėviškėje, buvo labai gera, mane branginanti ir net lepinanti. Kuo galėjau, jai tuo pačiu atsilygindavau. Jos vaikai nuolat sėdėdavo ant mano kelių. Visas žinotas pasakas buvau išbaigęs, o jie prašė naujų. Nors pasakų kūrybai nebuvau gabus, bet turėjau ir prakaituodamas jų neapvilti.

Pavakariais, kada sesuo turėdavo daugiau laisvo laiko, susėsdavom nesibaigian tiems pasikalbėjimams. Vieną pavakarę jai ir pasakiau:

– Atlaidų susitikimą su Viktorė, kurį po eilės nesimatymo metų tu vėl sumezgei, negaliu pamiršti. Kažin ar nereikėtų ją aplankyti Panevėžyje?

– Aš labai džiaugčiausi, jei taip padarytum. Ji, kada tik esu sutikusi, vis apie tave klausinėdavo. O kai susitikot Šeduvoje, jos veidas džiaugsmu spindėjo. Algi, nenoriu piršliauti, bet džiaugčiausi tokia brolienę turėdama.

Viktorės namų adreso ne žinojau, todėl iš traukinio

tiesiai nuėjau į ligoninę. Su tikta gailėstingoji sesutė pasakė, kad gydytoja dabar užimta su ligoniais ir paklausė:

– Ar norit ją greit matyti, o gal galit palaukti kol ji bus laisva.

– Turiu laiko. Kol ji nepabaigs darbo, apie jos lankantį svečią nieko nesakykit.

Mane nuvedė į laukiamąją. Ten radau krūvą laikraščių ir viename iš jų man įdomų rašinį: Kokiais dideliais šuoliais keičiasi mūsų šalies gyvenimas. Beskaitant tą rašinį pajutau ant peties uždėtą ranką ir atsikau. Už mano pečių buvo Viktorė.

– Kaip tu čia atsiradai nei žadėjęs, nei parašęs, nei telefonu paskambinęs?

– Negalėčiau į tokį klausimą greit teisingai atsakyti. Atsirado toks nepasibaigian tis noras tave vėl pamatyti ir pasikalbėti. Ir kai tą norą pasisakiau savo seseriai, ji mane tuoj suprato ir sumanymui džiaugsmingai pritarė. Nuo susitikimo Šeduvoje man labai parūpo tavęs paklausti, kodėl būdama daug gražesnė ir patrauklesnė už didelį būrį mergaičių, vis dar gyveni viena?

– Ar tu klausai tik iš pripuolamo smalsumo, kad keeliais žodžiais tau atsakyčiau, o tu smalsumą patenkinęs juos greit užmirštum? O gal nori su manim, kaip brangus vaikystės draugas, niekad neužmirštas, ir rimčiau pasikalbėti?

– Noriu ne rimčiau, bet labai rimtai pasikalbėti.

– Jei taip, tai išklausyk ką tau pasakysiu, nors mergaitei pirmai gal ir nedera apie tokius reikalus kalbėti. Bet mes abu juk esam suaugę ir mums neverta kalbėti po pusę žodžio nukandant ir raustant.

– Tu kalbi intriguojančiai žodžiais.

– Ne. Tie mano žodžiai labai paprasti ir labai nuoširdūs. Atmeni, kada tu pravažiuojančiam ūkininkui pasakei, kad manęs vienos sunkiam žiemos kely nepaliksi, tada aš paėmiau tavo ranką ir jos iki mokyklos kiemo nepaleidau. Tavo rankos džiaugsmą ir dabar tebejaudiu.

– Tu nežinai, bet aš tavo pėdų niekad nepamečiau ir visad šiek tiek žinojau, kaip tau sekasi. Šį tą sužinodavau iš tavo geros sesers, šį bei tą iš mūsų tuometinių vargingų kelionių draugės Aneliukės. Kai man kas piršdavos, aš vis žinojau, kad Algis dar nevedęs, gal kada bus laimė vėl su juo susitikti, todėl visokias piršlybas nukeldavau tolimesniam ir tolimesniam laikui.

– Prisipažinsiu, kad iš džiaugsmo tirpau tave Žoli-

nės atlaiduose sutikusi. O iš jų atgal į Panevėžį važiauvau nusiminusi. Tu tik pagyrei namo grožį, pasiteiravai apie mano mokslą, pakalbėjai apie mūsų mokslo draugę Aneliukę, kuri jau mokytojauja anose apylinkėse, ir juokaudamas atsisveikinau.

– Žinai, tas tavo pagyrimas pradžioje man buvo lyg atvežtų gintarinių karolių parodymas, kad jie visada puoš mano kaklą. Bet tuos gražius karolius atsisveikindama tu vėl įsidėjai į savo kišenę net neušsimindamas, kad norėtum su manim vėl susitikti.

– Viktorė, bet ir tu tada mane nekvietai, kad aplankyčiau Panevėžyje, tavo tėvų pirktam ūkyje ar Šeduvoje.

– Mielas Algi, kam pirmam, vyrui ar mergaitei dera tokias užuominas pradėti. Girdėjau, kad danės, švedės, vokiečių ir lenkės, nepaiso lietuvių kuklumo papročių. Jos greit užsikabina vyrams ant kaklo. Mes, dar ačiū Dievui, tebesilaikom motinų praminto tako.

– Tu mane remi prie sienos.

– Neremiu, bet kai tu sakei, kad nori su manim rimtai pasikalbėti, aš radau gerą progą tau viską pasakyti, kad per eilę metų sugulė į mano širdį. Aš visad ilgėjau ir laukiau to, kurį pradžioje vaikiška, o vėliau su-

augusios mergaitės meile mylėjau. Tik tas mano mylimasis, tur būt paskendęs savo moksluose, o gal dėl būdo savybių, jei kada mane ir matė, tai mano meilės virpėjimų nejautė. Tiesa, jis ėjo girdamas, bet ėjo ir pro šalį.

– Viktorė, jei taip, tai duok tą pačią ranką, kurią man padavei sniego gniūžtėm į veidus plakant. Tur būt šiuo momentu jau turiu tave ne Viktorė, bet Viktoriją vadinti?

– Nekalbėk tokių niekų. Tu man tebesi Algis, nors dabar kiek ir pabartas, bet vistiek geresnis už aną pasakos gerą berniuką. O aš tau visada tik Viktorė. Ar su tuo sutinki?

– To tai jau neklausk. Tik tuo tikslu čia ir esu atsiradęs. Ir džiaugiuos, kad nepavėlavau.

– Džiaugiuos ir aš, kad mano svajonės virsta realybe. Tad duok ranką ir einam į naujo gyvenimo pradžią.

Kai mes ėjom ilgą ligoninės koridorium link durų, laukiamojo prieangyje stovėjo kiek nustebusi gailėstingoji sesutė. Ji mums pamojė. Viktorė jai atsiliepė tokiuo pat draugišku rankos mojimui ir pasakė:

– Einu su tuo, kurio daug metų laukiau. Pagaliau jis atėjo ir mane išsiveda.

IŠGIRDO JAU GIRDĖTUS...

(Atkelta iš 3 psl.)

sovietinio palikimo Pabaltijyje. "Mes prisiėmėme atsakomybę dėl buvusios Sovietų Sąjungos kariuomenės, tačiau nesutinkame, kad ši kariuomenė yra okupacinė. Mes esame linkę sakyti, kad tai svetimos šalies kariuomenė, kuri bus išvesta ir dabar yra tik laikinai dislokuota Pabaltijo šalyse."

JBANC delegacija prieštaravo šioms pareiškimams, primindami Sergejus Zotovo (Rusijos delegacijos deryboms dėl kariuomenės išvedimo iš Latvijos vadovo) žodžius, kad kariuomenės nebus galima išvesti greitu laiku, net jei latviai padėtų Rusijos valdžiai, aprūpinant kariuomenę butais.

Pasibaigus ilgai diskusijai dėl kariuomenės išvedimo, Dr. Četverikovas pakeitė temą ir pradėjo kalbėti apie rusų mažumų, gyvenančių Pabaltijo valstybėse diskriminavimą, o taip pat iškėlė klausimą apie pilietybės įstatymus ir reikalavi-

mus dėl kalbos.

Dr. Pavlovskis paaiškino, kad įtempti santykiai tarp rusų ir pabaltiečių blogėja kaip tik dėl užsitęsios kariuomenės buvimo Pabaltijo kraštuose ir, kad visus nesusipratimus dėl pilietybės ir "mažumų" teisių bus galima pašalinti žymiai lengviau išvedus kariuomenę. Mrs. Rikken taip pat pažymėjo, kad rusų, gyvenančių Pabaltijyje, žmogaus teisės yra apsaugotos žymiai tvirtiau, nei pačioje Rusijoje.

"Nors nei viena pusė nesugebėjo įtikinti kitos savo pažiūromis, susitikimas buvo sėkmingas, nes turėjome progos parodyti Rusijos delegacijai, kad Amerikos Pabaltiečių bendruomenėje veikia aktyvi, gerai informuota politinė organizacija. Dabar klausimas – Ar rasime bendrą kalbą sprendami šias ir kitas problemas? – priklausys nuo jų", pažymėjo Sandra Aistars.

JAV LB KRAŠTO VALDYBA

ir

LIETUVOS PARLAMENTAS

kviečia

IŠEIVIJOS LIETUVIUS Į STUDIJŲ SAVAITE

"LIETUVA – IŠEIVIJA"

Ryšiai ir Neišnaudotos Galimybės
Birštone, 1992 rugpjūčio 16-23

Programa: Aktualios paskaitos, susitikimai su valdžios pareigūnais, įvairios ekskursijos ir daugiau.

Kaina: Kelionė, nakvynė su maistu ir transportu bei registracijos mokesčiu – \$1430.00.

Skubiai registruokitės skambinant LB Būstinė
1-215-739-9353
arba Ingrida Bublienė
1-216-486-8692

Iš ALTS-gos Dvidešimt antrojo seimo DU SUVAŽIAVIMAI

Jurgis Janušaitis

Pasibaigus seime pirmosios dienos posėdžiams, gegužės mėn. 16 d. įvyko Lietuvių Tautinio Kultūros Fondo suvažiavimas.

Suvažiavimą pradėjo dr. Leonas Kriaučeliūnas apžvelgdamas šio fondo įsteigimo istoriją. Tokį Fondo įsteigti mintis kilo Dvidešimtajame ALT S-gos seime, Daytona Beach, kur šie minčiai pritarė ir pradžia pasizadėjimais buvo gauta virš 60.000 dol. Bostone vykusiam seime jau buvo galutinai įgyvendinta šio fondo steigimo mintis ir jis pradėjo telkti lėšas.

Suvažiavimui vadovauti dr. Leonas Kriaučeliūnas prezidiuman pakvietė inž. Eugenijų Bartkų ir Joną Petronį, o sekretoriauti Joną Švedą ir Romą Mildažienę. Ir čia neapseita be komisijų. Nominacijų komisijon pakviesta dr. Leonas Kriaučeliūnas ir Vaclovas Mažeika; registracijos komisijon – Oskaras Kremeris ir Antanas Kašuba; nutarimų – Vytautas Abraitis, dr. Jonas Maurukas, Antanas Mažeika ir Jonas Mildažis.

LTK Fondo valdybos pirmininkas inž. Jonas Jurkūnas padarė išsamų šio fondo veiklos pranešimą. Fondo tikslai – remti išeivijoje kultūrinę veiklą, Lietuvoje remti atskirus, svarbius projektus ir teikti Lietuvos studijuojančiam jaunimui stipendijas. Kalbėtojas išsamiai aptarė šio fondo pradinę veiklą. Buvo paruošti įstatai, daug rūpesčių ir pastangų padėta juos įregistruojant Illinois valstijoje, gaunant nuo mokesčių atleidimo statusą. Fondo tikslai ne kartą buvo aptarti spaudoje.

1990–1991m. buvo vykdomas vėjus, išsiunčiant apie 3500 laiškų, prašant pa remti fondą įnašais. Pradžia buvusi gera. Buvo užmegsti gana glaudūs ryšiai su Lietuvoje veikiančiomis institucijomis ir pradėti konkretūs darbai.

Fondo valdyba nustatė tris konkrečius darbus: lietuvių tautos genocido istorijos parašymas ir jos išleidimas, antrojoji darbo sritis – universitetų ir aukštųjų mokyklų bibliotekų rėmimas; trečioji mūsų veiklos kryptis – stipendijų lietuviams studentams iš Lietuvos į Ameriką ir atvirkščiai teikimas.

Genocido istorijos rašymo reikalais buvo susirišta su represijų Lietuvoje tyri-

mo centru, kuris yra prie filosofijos socialijos ir teisių instituto Vilniuje. Tas komitetas turi jau sąrašuose maždaug 150.000 represuotų aukų. Tam darbui palengvinti LTK fondas pasiuntė gerą kompiuterį. Komisijoje dirba 7-8 jauni žmonės. Dirba su entuziazmu, kruopščiai sudaromi genocido aukų sąrašai. Numatome pirmąjį tomą išleisti dar šiais metais, tik sunkiau surasti istorikų, bet komisija mano surasianti.

Bibliotekos reikalai: Prėjusiais metais užmegsti kontaktai su Žemės ūkio akademija ir gauta pageidavimų – nori 5 žurnalų. Jie buvo surasti. Tik moksliniai žurnalai turi būti užsakomi metams. Jie brangūs. Vieno tokio žurnalo prenumerata iki 650 dol. o dar per siuntimas kaštuoja iki 140 dol. Tai nemaža suma. Technologijos universitetas Kaune prašo mokslinių, technologijos žurnalų. Fondui visa tai kaštuos virš dviejų tūkstančių dolerių.

Trečias Fondo projektas – remti stipendijomis iš Lietuvos atvykstančius žinių pagilinti studentus ar atvirkščiai. Šiuo metu vienas Chicago universitete jau studijuoja dvi studentės tobulindamosios anglų kalboje ir biznių administravime.

LTK fondo pirmininkas savo pranešime suminėjo dar visą eilę detalių, liečiančių fondo veiklą. Pranešimas išsamus, dalykiškas, aiškiai nusakantis šio fondo reikšmę ir svarbą.

Šio fondo veiklos klausimu pasisakė izdininkas Oskaras Kremeris, drauge paskaitydamas vicepirm. Petro Bucho ir savo pranešimą. Pranešime suminėti fondo istatų paruošimas, jo įregistravimas valdžios įstaigose, o dalis kartojo su pirminko pranešimu. O. Kremeris pažymėjo, kad šiuo metu Fondui auکوjo 215 asmenų ir sudėjo 76.663 dol. Išlaidų įvairius projektus remiant susidarė 24.518 dol. Liko 52.144 dol.

Vaclovas Mažeika kontrolės komisijos vardu pranešė, kad izdas vedamas tvarkingai, išmokėjimai tikslūs ir reikalingi.

Suvažiavimas priimė LTK fondo įstatus, kaip jie paruošti.

Šiame suvažiavime buvo išrinkta Fondo Taryba, kurioje įėjo: Stasys Briedis, Petras Buchas, Jonas Jurkūnas, Oskaras Kremeris, Leonas Kriaučeliūnas, Jonas Maurukas, Vaclovas Mažeika,

Dr. Leonas Kriaučeliūnas, vadovavęs abiem suvažiavimams – Lietuvių Tautiniam Kultūros Fondui ir Vilties Draugijai.

Rūta Sakienė ir Mečys Valiukėnas. Iš šios tarybos narių bus išrinkta ir naujoji nuolatinė fondo valdyba. Inž. Jurkūnas dėkojo valdybai, Tarybos nariams ir kvietė visuomenę šį fondą remti, nes jis atlieka labai svarbius darbus.

Trumpose diskusijose buvo pasisakyta, kad šis fondas padėtų ir Rytų Lietuvoje vargstantiems mokytojams bei aktyviau remtų kultūrinę veiklą Lietuvoje.

Suvažiavimas vyko sklandžiai, visos problemos ir ateities darbų planai buvo sprendžiami su derama rimtimi ir rūpesčiu. Šiam fondui ir linkėtina našios veiklos ateityje.

VILTIES DRAUGIJOS SUVAŽIAVIMAS

ALT S-gos Dvidešimt antrajame seime, gegužės mėn. 17 d. nuo pat ryto vyko "Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radio Draugijos "VILTIS" suvažiavimas.

Suvažiavimą pradėjo "Vilties" draugijos pirmininkas Vytautas Maurutis, pasveikindamas iš arti ir toli suskridusius "Vilties" draugijos narius spręsti labai svarbias spaudos išlikimo problemas.

Prezidiuman pakvietė dr. Leoną Kriaučeliūną, Vaclovą Mažeiką ir Matildą Marcinkienę.

Dr. Leonas Kriaučeliūnas padėkojęs už pasitikėjimą, kvietė suvažiavimo dalyvius rimtai svarstyti, kaip galėtume prisidėti prie Dirvos išlaikymo.

Registracijos komisijon pakvietė Vlada Blinstrubą ir Juozą Žvynį. Nominacijų – Vaclovą Mažeiką ir Antaną Jonaitį.

"Vilties" draugijos veiklą išsamiai aptarė draugijos pirmininkas Vytautas Maurutis. Turėta ne maža rūpesčių. Pasenęs, daug remonto reikalaujantis namas, pagaliau buvo parduotas už 46.500 dol. Kadencijos metu kai kurie valdybos nariai

atsisakė iš valdybos ir tas sunkino darbą.

Po ilgų darbo metų redaktorius Vytautas Gedgaudas išėjo į poilsį. Buvo bandoma surasti naują redaktorių. Bandyta keli kandidatai iš Lietuvos, bet visi statė didelius reikalavimus ir Vilties draugijai nebuvo priimtini, nors tas jų iškvietimas kaštavo nemažai pinigų. Po didelių pastangų pavyko sugrąžinti anksčiau buv. Dirvos redaktorių Balį Gaidžiūną. Dabar Dirvai nuomos patalpos, už jas mokant mėn. nuomą 440 dol. Svarstybose buvo pasisakyta, kad naujo namo pirkti nereikia, nes nuomojant išeina pigiau. Dėl susidariusių didesnių išlaidų tekę pakelti Dirvos prenumeratą iki 30 dol. metams ir taip pat pakelti kainas skelbimams. Dėl to Dirva nenukentėjo, o priešingai, kiek sustiprėjo. Dirvai nupirktas naujas kompiuteris. Daug prisidėjo Dirvai dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų suakčių progomis vykdyti vajai.

Dirvos redaktorius Balys Gaidžiūnas savo pranešime pažymėjo, kad jis Dirvon sugrįžti žadėjęs tik laikinai, suredaguoti 3-4 nr. Deja sąlygos neleido pasitraukti ir redagavimo darbą tęsia toliau. Dirvos leidimas anksčiau duodavo iki 20.00 dol. nuostolių. Dabar, persitvarkius, jie labai sumažinti. Tenka rūpintis naujais bendradarbiais, nes netekta keletas senųjų dėl mirties ar kitų priežasčių. Bandoma jų surasti ir Lietuvoje. Norima Dirva moderninti, žinių perteikimą pagreitinoti. Redakcijoje turėtų dirbti redaktorius, mašininkė ir dar bent vienas pagalbininkas.

Pasiūlymo Balii Gaidžiūnui, kaip VLIKO steigėjui dabar vyktyti į Lietuvą atsisakė tvirtindamas, kad Dirvą reikia išleisti laiku, kad nesiskųstų skaitytojai. Redaktoriaus Balio Gaidžiūno didžiausias rūpestis, mo-

deminti Dirvą, rūpintis gerų bendradarbių suradimu, kad laikraštis kaskart gerėtų. To tikslo siekiant sudarytos bendradarbių fondas nemažai padeda.

Diskusijose buvo paliesti honoraro mokėjimo klausimai ir kitos problemos. Į klausimus atsakė pats Dirvos redaktorius.

Nutarimuose sakoma, prašyti Tautinės Sąjungos daugiau prisidėti prie Dirvos pajamų, ipareigoti surasti daugiau jaunų, naujų Dirvos prenumeratų, dažniau priminti Dirvoje apie redaktoriaus įsteigtą gerų bendradarbių fondą ir jo reikalingumą, laikytis ankstyvesnių Vilties draugijos nutarimų keliant tarnautojų algas. Pasveikinti dabartinį redaktorių Balį Gaidžiūną ir palinkėti sėkmės redaguojant Dirvą. Padėka priklausomo skaitytojams ir Dirvos rėmėjams sako nutarimų komisija.

Po visų pranešimų, aptarimų, nutarimų, nominacijų komisijos vardu Vaclovas Mažeika pasiūlė:

Vilties Draugijos Valdybon: Mečislovą Aukštuolį, Vládą Blinstrubą, Joną Citulį, Vytautą Maurutį ir Matildą Marcinkienę.

Kontrolės komisijon: Dr. Joną Mauruką, dr. Viktorą Stankų ir Algirdą Matulionį. Kitų siūlymų nesant, suvažiavimo atstovai vienbalsiai, plovimu, patvirtino kan didatus į valdybą ir kontrolės komisiją.

Rinkimai vyko nepaprastai sklandžiai ir tai retas atvejis, kad kandidatų nestokota.

Prezidiumo vardu padėkojo suvažiavimui dr. Leonas Kriaučeliūnas. Suvažiavimą baigė šiltu padėkos žodžiu visiems dirbusiems Vilties draugijos ir Dirvos gerovei, kviesdamas vieninam darbui, pirmininkas dr. Vytautas Maurutis.

Tad ir linkėtina sėkmės.

INSPEKTORIAUS ŽAVERO PERSEKIOJIMUOSE

(apie a.a. K. Palčiauską)

Antanas Dundzila

Tuoj po karo, Vokietijos lietuvių gimnazijos aplinkoje teko perskaityti nepamirštamą V. Hugo romaną, "Vargdienius". Tikiuosi kad ir Jūs būsite šį romaną skaitę, jį prisimenate. Be abejo, atsimenate geradarį, kilnadvasį Žana Valžaną ir jį persekiojusį policijos inspektorių Žaverą.

Kas knygos neskaitėte – gal matėte vieną iš kino pastatymų arba maždaug prieš penkmetį nepaprastai populiarią muzikinį veikalą. Aišku, siūlyčiau ir pačią knygą perskaityti, tikrai neapsigausite. Rinkoje, miestų bibliotekose yra jos sutrumpintų versijų, o 1987 anglų kalboje vėl pasirodė kišeninio formato, pilnas "Les Misérables" vertimas. Čia tik išpėsiu, kad ta 1987 m. knygos laida apima... net 1,463 puslapius. Esu tikras, kad mano skaityta lietuviškoji versija buvo sutrumpinta.

Paskutinio dvidešimtmečio bėgyje tas įnirtęs, labiau įstatymo raidę o ne dvasią sekdamas, kaltas ir nekaltas savo aukas aršiai persekiojęs inspektorius Žaveras buvo įsikūnijęs JAV Teisingumo departamento Office of Special Investigations (OSI) skyriuje. Mes, lietuviai, labai ryškiai savo tarpe turėjo me ypač vieną tokių Žavero nekaltų aukų, šių metų pradžioje mirusį ir prieš mirtį savo bylą Amerikos teisme bent dalinai laimėjusį, Kazimierą Palčiauską.

Jau koks penkmetis, kai šios OSI ir inspektoriaus Žavero panašumas persekioja ir mane. DIRVOJE šia K. Palčiausko asmenybės bei jo persekionimo tema pradėdame trejeto straipsnių ciklą. Šiai temai prašau jūsų dėmesio.

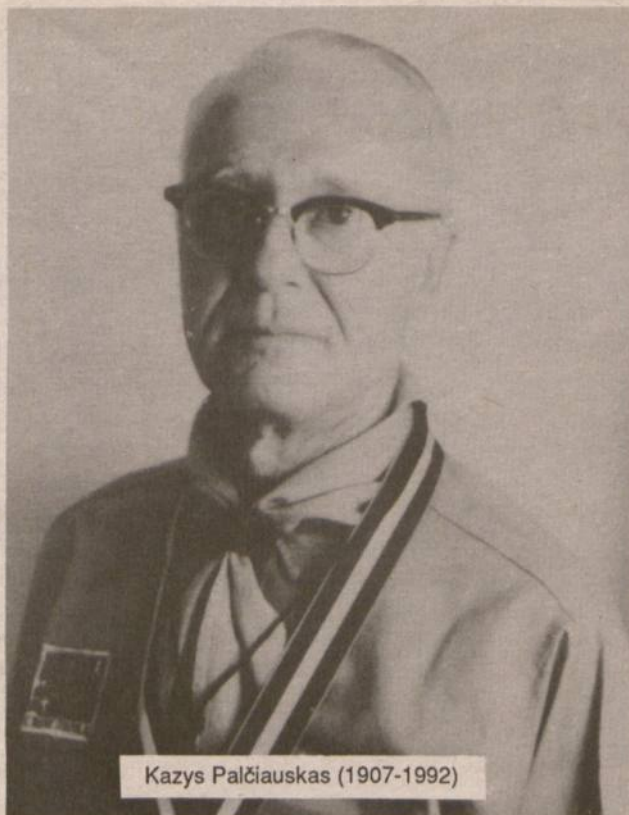
Pagarbiai nulenkęs galvą prieš Kazio Palčiausko (1907-1992) asmenybę, trumpai suminėsiu esminius jo darbų bei tragikos su OSI bruožus. Amerikos "teisingumui" Velionis prasikalto tuo, kad 1941 m. Lietuvos Laikinosios Vyriausybės buvo paskirtas Kauno miesto burmistru. Tose pareigose jis buvo labai trumpai, bet kaip tik tuo metu, kai vokiečiai Viljampolėje įkūrė Kauno getą. Už tai K. Palčiauską dabar persekiojo Amerikos žaverų "teisingumas". Jam net grėsė deportacija į Sovietų Sąjungą.

Mano paties pažintis su K. Palčiausku užsimezgė Lietuvių Skautų Sąjungos aplinkoje. Mano akimis, K.

Palčiauskas buvo Lietuvos jaunimo auklėtojas tikraja to žodžio prasme, labai daug pozityviai davęs lietuvių skautų vaikams. Kaip žmogus jis buvo eruditas, skaitybėje – gilvelistas ir prityręs vadovybės organų darbuotojas, tikrai neeilinis Lietuviškosios Skautijos narys – tas "L" ir "S" sąmoningai čia rašant didžiąja raide. Šeimos žmogus, iš profesijos – ekonomistas. Enciklopedijoje yra žiupsnys Br. Kviklio parašytų biografinių žinių apie jį, apie jį DIRVOJE rašė M. Naujokaitis.

Po K. Palčiausko laidotuvių man taip rašė viena bičiulė, Palčiauskų šeimą pažinusi iš arti: "Gyvenimas jam nebuvo dėkingas, bet daugeliui mūsų iki paskutiniųjų savo veiksmingų dienų jis buvo sielos taurumo ir pakankamo pavyzdžiu." Aš pats šitai pasakysiu: jau suaugusiojo amžiuje, per tris dešimtmečius, aš nesutikau nė vieno lietuvi, kuris K. Palčiauską būtų smerkęs, kaltinęs, reiškęs juo nepasitenkinimą; gi teko sutikti daug lietuvių, kurie jį gerbė ir vertino.

Žaveriški kaltinimai dėl žydų naikavimo lietuvių tautai bendrai, o K. Palčiauskui asmeniškai, kaip kokie audros debesys, pradėjo rodytis apie 1962-63 metus. Atsimenu, tada amerikiečių spauda Chicagoje išspausdino lietuvių pavardžių sąrašą, pradedant laikinosios Vyriausybės J. Brazaičiu, vysk. V. Brizgiu, K. Palčiausku bei kitais ir, baigiant, jei neklystu, plk. J. Šlepečiu. Kai tuo metu jau dabar senokai nugriautame Chicagos centro viešbutyje turėjo vykti koks tai tų kaltintųjų išreklamuotas subūvimas, koks pusšimtis lietuvių nuvyko demonstruoti – lietuvių padėtį aiškinti su plakatais ir dalinamais lapeliais. Ta demonstracija didesnio išpūdžio miesto centre nepadarė. Reikalą daug efektingiau sutvarkė kokia tai latvė moteris, nuėjusi į tą posėdžio salę ir joje paleidusi dėžę atsineštas peles... Salėje kilo sąmyšis, kaltintojai bent laikinai išbėgiojo (turbūt, kartu su pelėmis), o visą incidentą aprašė plačiau ji Chicagos spauda. Gi ta latvė, kiek prisimenu, net nebuvo bausta už tvarkos ardymą. Aišku, tokio tos latvės elgesio pateisinti negalima, tačiau galima šypsotis...

Kazys Palčiauskas (1907-1992)

Vėliau sužinojau, kad į kaltintojus rimtai kreipėsi vysk. V. Brizgys. Jis jiems pareiškė, kad, jei kaltinimai kartosis, tai jis iš Vatikano gaus leidimą ir kaltintojus trauks atsakomybėn už šmeižtą. Kaltinimai prieš jį sustojo. Iš vis, atrodo, kuri laiką šį aukų medžioklę aprimo. Dalis apkaltintųjų numirė. Tačiau smala pradėjo vėl kunkuliuoti už kokio dešimtmečio, JAV Kongrese 1979 m. pravedus įstatymą ir įkūrus OSI įstaigą.

Tuo metu jau pensijos amžiuje į Floridą iš Chicagos priemiesčio išsikėlęs K. Palčiauskas man minėjo, kad, pagal naujai pravestą įstatymą, reikalas darosi visai rimtas. Vienu metu jis galvojo, kad bus galima nueiti į Amerikos įstaigas, jose išdėstyti Lietuvos padėtį bei savias pareigas tuo jį kaltinamuoju laikotarpiu ir tokiu būdu kaltinimus likviduoti. Deja, tose įstaigose sėdėjo V. Hugo fantaziją viršinantys žaverai ir į kalbas nesileido. Lietuvių visuomenė augo susirūpinimas, bet vis dar buvo pasitikima Amerikos teisine sistema.

Būdinga, kad Amerikoje nebuvo ir nėra kriminalinio įstatymo, reikalaujančio traukti atsakomybėn asmenis už nusikaltimus, įvykdžius kitoje valstybėje, II-jo Pasaulinio karo metu. Amerikos žaverai tačiau kibo prie K. Palčiausko už tai, kad jis suklautojęs emigracijos į Ameriką dokumentus, nes jis konkrečiai juose neparasė, kad buvo Kauno burmistru. Už tai grėsė pilietybės atėmimas ir deportacija... į Sovietų Sąjungą. Taip, į Sovietų Sąjungą, nors JAV-ės vis nepripažino Lietuvos aneksijos ir t.t.

Aiškinių dėl dokumentų "klastojimo" žinome irgi daug ir įvairių. Tereikia prisiminti pokarinę pabėgėlių stovyklą amerikiečių

kariuomenės vykdytus "skryningus". Jų metu visi drebėjome, o daug kas nukentėjo. Mes juk buvome pabėgę nuo amerikiečių karo sąjungininko pragaro, tad buvome pavojuje tapti apšaukti naciais. Gi mus tada ir kvotė ir teisė nė vidurinių mokyklų nebaigę, nei istorijoje nei teisėje nekvalifikuoti puskarininkiai – pats gerai atsimenu tokią sesiją. Vienas mano bičiulis viešai visiems pasakoja, kaip net pats JAV konsulas sufalsifikavo imigracijos duomenis jo tėvams. "Kokia jūsų profesija?", klausė konsulas. "Gimnazijos direktorius", jam atsakė. "Su tokia profesija Amerikoje darbo negausi. Aš įrašysiu, kad jūs ūkininkas", pasakė ir taip įrašė pats JAV valdžios atstovas. Objektiviai žiūrėnt, čia konsulas irgi suklautojo duomenis. Tačiau žaverams šitoks klastojimas nerūpėjo.

Taip pat prisimintina, kad bolševikinės okupuoto krašto institucijos su OSI mielai bendradarbiavo. Gi OSI, imdama liūdininkų parodymus ir "dokumentus" iš

KGB, lengvabūdiškai kompromitavo amerikiečių teisinį procesą. Kad ir šandien pavarčius amerikiečių spaudą, yra aišku, kad OSI žaverams labiau rūpėjo ne teisė ar tiesa, bet apkaltintojo nuteisimas.

Dar ir dabar OSI įstaiga veikia. Pagal 1992-V-27 atspausdintas Associated Press žinias, Amerikai OSI kainuoja 3 milijonus dolerių per metus. Į tą sumą, aišku, neįeina kitų valdžios įstaigų OSI tikslams išleidžiamos

sumos. OSI dirba 40 žmonių. Tiesa, deportacijų dabar jau nebesigirdi. Nebeskaitome ir apie sovietų "parūpintus" liūdininkus. Tačiau, nežiūrėnt šiuo metu atidengto juridinio OSI bankroto Demjanjuko byloje, OSI tebegyvena aukso amžių ("is reaping a bonanza"). OSI žaverai medžioklėms yra išvykę į Lietuvą, Latviją ir Ukrainą.

Suglumintas inspektorius Žaveras "Vargdieniuose" nusižudo. Visą savo profesinį gyvenimą aršiai persekiojęs Valžaną, jis nebegalėjo suderinti savo sąžinės, savo nuovokos su įstatymo raide ir Valžano asmenybe. Tamsią naktį, per dešimtį knygos puslapių prasklidžiojęs Paryžiaus gatvėmis, jis nusiskandina Senos uėje. Skaitytojas tame nusižudyje mato paties persekiotojo kaltės, o gal net tos visos juridinės sistemos bankrotą.

Mums telieka klausti, ar iškilų mūsų tautos sūnų persekioję žaverai iš vis turėjo nuovoką ar sąžinę. Klausiamė ir laukiame...

(Bus daugiau)

(1992-VI-12)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE
FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

KAIP AUGO JAUNOS LIETUVOS LAIKRAŠTININKAI

*Ištraukos iš Valentino Gustainio knygos
"Nuo Griškabūdžio iki Paryžiaus"*

1919–1925 metais jauną Lietuvos valstybę galima trumpais žodžiais apibūdinti kaip jaunimo ir kaimiečių kūrinių. Neminėsiu čia faktų, kad labai atsakingas valstybės valdymo pareigas dažnai tekdavo pavesti studentams, o tai ir abiturientams, išėjusiems mokytojų seminarijos kursą, o tai dar jo ir nebaigusiems. Visa vyresnioji tautiškai susipratusių inteligentų karta norom nenorom turėjo imtis itin svarbių valstybės gyvenimo bei jos kūrimo funkcijų. Nors periodinės spaudos vaidmuo kuriant valstybę buvo neabejotinai svarbus, bet atsirado dar svarbesnių valstybės valdymo postų, į kuriuos nuėjo ir visi seniau daugiau ar mažiau patyrę laikraštininkai. Todėl ir laikraščius redaguoti bei jiems straipsnius rašyti turėjo imtis jaunimas.

Kaip yra žinoma, vyriausybės oficiozą "Lietuva" Kaune pradžioje kurį laiką redagavo Mykolas Biržiška. Tačiau man pačiam užėjus į to dienraščio redakciją, tuomet Totorių gatvėje, vyr. redaktoriaus kėdėje rėdau studentą Balį Sruogą. Kaip ilgai studentas Sruoga tą laikraštį redagavo, tikslių žinių neturiu. Žinau tik tiek, kad po Steigiamojo Seimo rinkimų ir naujos, jau nelaukinosios, bet nuolatinės vyriausybės sudarymo vyriausybės oficiozą "Lietuvą" keletą metų redagavo Kazimieras Jokantas, kurio pavaduotoju buvo Justinas Strimaitis, doras ir teisingas jaunas vyras, bet aukštųjų mokslų net neragavęs.

Lietuviškos periodikos jaunystėje buvo du pagrindiniai sunkumai laikraščių redaktoriaus: spaudos reikaluose nusimanančių bendradarbių stoka ir jų menkas nusimanymas lietuviškos kalbos stiliaus dalykuose. Pats buvęs kalbos taisytojas Vilniuje ėjęs lietuviškų laikraščių ir gerai apie redaktorių bėdas nusimanęs, Jonas Jablonskis rekomendavo Kaune ėjęs laikraščių redaktoriaus vieną kitą gabesnę savo mokinį studentą laikraščio kalbai taisyti. Tai jo rekomenduotas, tiesiog pasiūstas dirbti į "Lietuvos" redakciją kalbos taisytoju, čia ilgesnį laiką labai sėkmingai dirbo Zigmas Kuzmickis, geras lituanistas, vėliau pasižymėjęs vadovėlių autorius ir pedagogas. Teko ir kitų Kaune ėjęs laikraščių redaktoriaus, ne visada gerai mokėju-

siams literatūrinę kalbą, nau dotis Jablonskio mokinių studentų lituanistų paslaugomis. Pažymėtina, kad ne vienas kalbos taisytojas, dirbdamas redakcijose, pats išėjo į žurnalistus.

Nors aš pats, pradėjęs rašinėti į laikraščius 1918 metais, rašydamas taip, kaip mano gimtųjų apylinkių žmonės kalbėdavo, maniau mokąs lietuvių kalbą, bet kartą buvau paties Jablonskio mandagiai sugėdytas, kad savo rašiniuose dariau nemažą klaidų, neleistinių literatūrinėje kalboje. Tai atsitiko 1922 m. Buvome įsteigę Lietuvių studentų tautininkų korporaciją "Neolithuania". Išleidome tos jaunos organizacijos laikraštį, pavadinę jį "Jaunoji Lietuva". Tenai išspausdinome mano rašytą programinį straipsnį ir dar kitą, mano pasirašytą, papildomą straipsnį apie Tautą ir jos vadus.

Jablonskis paskaitė tą mūsų laikraštuką ir pasikvietė mane pas save pasikalbėti.

– Skaičiau jūsų laikraštį, – ėmė aiškinti Jablonskis. – Mintys jame visai geros. Nieko nepasakys prieš jūsų užsibrėžimą kelti tautinę lietuvių kultūrą. Graži mintis. Deja, kalba, kuria jūs savo mintis reiškiate, aišni, bet ne tokia graži. Atrodo, kad jūs lyg užmiršote, jog tautinės kultūros pagrindas yra visų pirma jos išpuoselėta, graži literatūrinė kalba. Tad jums nuoširdžiai patariu ir pačiam daugiau lietuvių literatūrinės kalbos pramokti, ir pasirūpinti, kad ateityje jūsų spaudai paruošti rašiniai būtų ištaisyti pagal visus literatūrinės kalbos reikalavimus, – labai švelniai tėviškai Jablonskis mane pamokė. Buvo tai pirmas mano asmeniškai susitikimas su juo. Jorimta, nors ir labai švelni mano rašomosios kalbos kritika man padarė didžiulį įspūdį...

Čia turiu pažymėti, kad lig tol faktiškai niekur savo gimtosios kalbos nebuvau mokėjęs, kalbėjau taip, kaip mano apylinkės žmonės, ir tiek. Pradinėje Griškabūdžio mokykloje 1908–11 metais mokytojas Julius Misevičius, kaip ir kiti jo amžininkai mokytojai lietuviai, norėdami kuo geriau vaikus išmokyti rusų kalbos, mūsų gimtajai kalbai neskirdavo jokio dėmesio. Jie tik po kiek pramokydavo lietuviškai skaityti iš A ir B elementariaus, dar šį tą iš lietuviškos "Žvaigždutės", ir tiek. O tai dažnai dar ir padraus-

davo lietuviškai tarp savęs mokiniams kalbėti net per pamokų pertraukas. Horribile dictu: įpareigodavo suskusti tuos mokinius, kurie per pertraukas pakalbėdavo lietuviškai. "Nusikaltusius" priešpirt palikdavo be pietų, o nusikaltusiems popiet užduodavo iššluoti mokyklą!

Kauno gimnazijoje buvo leidžiama norintiems pasimokyti lietuvių kalbos įmokėti po šešis rublius už tą mokslą ir kas savaitę po privalomų pamokų turėti po dvi lietuvių kalbos pamokas. 1913/14 mokslo metais Kauno gimnazijoje norintiems lietuvių kalbos pamokas dėstė Jonas Ilgūnas, buhalterijos specialistas. Jis faktiškai nieko neišmokė, ir jo pamokas lietuviai moksliviai lankydavo daugiau "dėl lietuviško fasono".

1919 metais maža teparašiau į laikraščius. Tarnavau savanoriu I artilerijos pulko štabe – jaunesniuolu raštininku. To pulko vado adjutantas Vladas Natkevičius, patyręs, kad moku rašyti, mane pasiėmė iš baterijos į raštininkus, tardamas:

– Prie pabūklo gali gerai dirbti bet koks kaimo bernas, o tu moki rašyti geriau už daugelį karininkų. Raštininkų dabar mums reikia labiau negu numerių prie patrankos!..

Tarnaudamas kariuomenėje eiliniu kareiviu, neturėjau laiko galvoti apie veda muosius straipsnius laikraščiams, tuo labiau kad ir temų čia neturėjau. Tačiau vieną kitą straipsnelį ir čia parašiau, kai pradėjo eiti savaitraštis "Kariškių Žodis", leidžiamas prie generalinio štabo Kaune. Pamenu, parašiau porą straipsnelių, kuriuos pasiunčiau paštu. Straipsneliai buvo išspausdinti, ir aš gavau kvietimą užėiti į savaitraščio redakciją. Užėjau. Čia mane pa-

sveikino du jauni karininkai redaktoriai: Petras Ruseckas ir Vytautas Steponaitis. Juo du mane ragino daugiau rašinėti ir man paskatinti už išspausdintus straipsnelius išmokėjo honorarą. Tai mano gyvenime buvo pirmas netikėtas honoraras.

Jau gerai nepamenu, ką tuose straipsniuose "Kariškių Žodžiui" rašiau. Teatmenu tik vieną rašinėlį apie tai, jog buvau pasipiktinęs, kai sužinojau, kad vienas iš Voronežo grįžęs abiturientas, 1919 metų pradžioje Griškabūdyje mitinge agitavęs prieš Lietuvos nepriklausomybę ir prieš savanorius į Lietuvos kariuomenę, buvo gavęs stipendiją ir išvyko į Berlyną aukštųjų mokslų studijuoti. Tame savo straipsnyje aš to laimingojo studento pavardės nenurodžiau ir pats savo pavarde nepasirašiau. Pasirodo, tą mano straipsnelį paskaitė ir prezidentas Smetona. Jis pavedė savo draugui inžinieriui Žaliui sužinoti, kas to straipsnelio autorius ir apie kokią bolševikų studentą, gavusį stipendiją, tenai kalbama. Tad buvau iškviestas į miestą, kur inžinieriui Žaliui ir nupasakojau, kodėl aš nepatenkintas, kad prieš savanorius ir prieš nepriklausomybę agitavusiam duota stipendija, ir jis, užuot tarnavęs kariuomenėje, galėjo Berlyne eiti aukštuosius mokslus.

– Mano nuomone, – į pokalbį įsiterpė drauge su Žaliu buvęs Martynas Yčas, – vyriausybė pasielgė labai išmintingai, duodama stipendiją bolševikui, kad jis galėtų išvažiuoti į Berlyną ir pas mus nedrumstų visuomenės. Berlyne eidamas aukštuosius mokslus jis susipras, bolševizmas jam išgaruos, ir ateityje jis galės būti geras valdininkas...

Iš tikrųjų, įvyko taip,

kaip Yčas sakė: anas bolševikuojantis Berlyne išėjo aukštuosius mokslus ir vėliau buvo sąžiningas, geras Lietuvos valstybės tarnautojas...

Labai norėjau ir aš kuo greičiausiai išlaikyti brandos egzaminus ir studijuoti aukštuosius mokslus kur nors užsienyje, nes Lietuvoje aukštosios mokyklos dar nebuvo. Pagaliau ir man pavyko 1921 metų pavasarį drauge su Kauno pirmosios gimnazijos abiturientais išlaikyti eksternu visus brandos egzaminus ir ateinančią rudenį išvažiuoti į Heidelbergą, kur aš įstojau į universitetą filosofijos ir valstybės mokslų studijuoti. Norėjau kuo geriausiai apsišarvuoti tokiais mokslais, kurie labiausiai praverstų spaudos darbininkui. Jau buvau gana gerokai palinkęs į laikraštininko profesiją, galvojau apie tai, kad gyvensiu iš savo plunksnos uždarbių.

Ne aš vienas, norėdamas geriau pasiruošti žurnalisto publicisto darbui, išvykau į užsienius studijuoti. Vyko ten panašiais tikslais ir kiti jaunuoliai, prieš tai jau po kiek išbandę savo korespondencinius gabumus. Pirmasis Eduardą Turauską, Vladą Natkevičių, Juozą Sakalauską ir kitus, kurie, būdami studentai, iš Vakarų Europos rašinėjo straipsnius bei korespondencijas savo pakraipų laikraščiams. Studentaudamas aš rašinėdavau nemažą korespondencijų ir šiaip straipsnių iš užsienio. Vienus adresuodavau Tumui-Vaižgantui, kitus gi oficiozo "Lietuva" redakcijai, kur juos pirmiausia skaitydavo ir kone visus spausdindavo tas asmeninis mano draugas Justinas Strimaitis, būdamas vyriausio redaktoriaus pavaduotoju. Čia priminsiu tokį kuriozą, kaip aš (Nukelta į 10 psl.)

Clevelandietės tinklininkės, laimėjusios čempionatą: E. Laniauskienė, R. Maželytė, R. Klirienė, E. Sirgėdienė, A. Babickienė, J. Gužauskaitė ir V. Ziedonienė.

PILIETYBĖ

Vladas Vijetkis

Daug prikalbėta, daug prirašyta, nemažai pykčio išlieta dėl Lietuvos pilietybės. Tie, kurie ją turėjo kartu su savo motinos pienu labai pergyveno, kad kažkaip nevisai aiškiai naujoji Lietuvos valdžia pilietybę atėmė. Paskui susigriebė nevisai gražiai padariusi. Tad, sako, galite gauti, jeigu taip labai trokštate.

Aną dieną Marquette parke, Chicagoje, patriotiniais darbais pasižymėjusios moterėlės tą trokštamą pilietybę dalino, kas tik jos pageidavo. Sumoki dvidešimt dolerių ir tu piliėtis. Gali balsuoti, gali į Lietuvą važiuoti ir visiems girtis, kad esi Lietuvos piliėtis.

Perspėju. Nesigirk Amerikos valdžiai. Ko gero gali supyksti ir Amerikos pilietybę atims, o gal net į "džėlą" patupdyti, kad sulaužei Amerikai duotą priesaiką, kad būsi ištikimas pilietis ir niekad netarnausi svetimai valstybei.

Dar kita grėsmė kybo ant balsuotojų Lietuvos piliečių. Sakysime, Lietuvos valdžia paskelbia "Lietuvos darbo tarnybą". Visi Amerikoje gyvenantieji balsuotojai turi tuojau pat prisistatyti į savo gimtas vietas, kur jiems bus paskirstyta darbai. O tų darbų begalės. Pradedant valymu vieškelio, valstybinių pastatų, miškų, upių, ežerų. Dar gerai kūne pasilaikantieji bus įjungti į apsaugą. Teks išmokyti karinės rikiuotės ir ginklų naudojimo. Ar manai, kad tik balsavimas padaro tave piliečiu? Atsibusk.

Pripratę prie įvairių protestų kai kurie ims šiaušti. Bet Lietuvos valdžia griežta. Nors dar nežinoma ar bus tas pats prezidentas, ar

kas nors kitas. Bus aiškiai pasakyta: Troškai būti piliečiu, tad atlik savo pareigas, kaip pridera ir nesišiaušk prieš valdžią. Čia tau ne Amerika. Kreipsimės į Bushą ir jis mums padės sutvarkyti tokius neklauzadas.

Dar viena galimybė kibo ant naujai atgimusių Lietuvos piliečių. Parlamentas, kuriame sėdi daugumas užsimaskavusių komunistų, kurie griežia dantį ant buržujų, nubalsuos apdėti mokesčiais tuos Amerikoje gyvenančius. Ir taip apdės, kad reikės savo namelių parduoti, kurį per visą gyvenimą tautpydamas nusipirkai.

Mano draugas Florijonas tais klausimais turi labai aiškia nuomonę.

– Ėjau balsuoti. Mokėjau dvidešimkę. Saliūne daugiau praleidžiu. Sakai, man pavojinga. Nieko nebi jau. Lietuvos ambasadorius Washingtone užtikrina, kad jokio pavojaus prarasti Amerikos pilietybę. O iš kur jis žino? Jis ne Amerikos valdžia. Jis paveldėjo ambasadorystę, tai mano kad gali

valdyti kaip koks karalius. O kalbant apie karalystę. Kodėl mes turėjome balsuoti dėl prezidento? O gal aš noriu karaliaus, o gal diktatūros. Kodėl balsavime nebuvo pasirinkimo? Jeigu amerikiečiams būtų pateiktas toks balsavimas: ar jie nori prezidento. Devyniasdešimt nuošimčių nubalsuotų, kad jiems nereikia prezidento. Tie prezidentai taip įgrįso. Bet Amerikos prezidentai gudrūs. Tokių balsavimų neskelbia.

– Tai už ką tu balsavai?

– Neklausk. Čia mano asmeninis reikalas. Taip. Balsavau pasisakydamas – taip. O dabar girdžiu, kad Lietuvoje balsavo – ne. Tai katrie gudresni? O patyliai tau pasakysiu, man visas reikalas keistas. Kaip mes, už tūkstančių mylių gyvendami, galime pasakyti ką jie Lietuvoje turi daryti? Tik man keista, kad rinko tik po dvidešimtę. O kodėl ne po penkiasdešimt? Patriotai būtų mokėję. O gal net daugiau. Tik kas iš to visko praturtės?

Florijonas dar daug kalbėjo, bet nutariau nebeklausyti, nes girdėjau, kad dar bus įvairių balsavimų. Tada pasikalbėsime.

Vilties Draugijos suvažiavimo registracijoje dirbė: Juozas Žvynys, Vladas Blinstubas ir Antanas Jonaitis.

GYVENIMIŠKOS ĮVAIRENybės

Gėrardas Juškėnas

IDITAROD LENKTYNĖS

JAV-bėse esama visokių lenktynių: Indianapolis 500, Budweiser 500 ir pan. Tačiau visas tas varžybas pralenkia savo atšiaurumu kas žiemą rengiamos Iditarod šunų traukiamų rogučių lenktynės Aliaskoje.

1925 m. žiemą Nome mieste siautė difterito epidemija. Dėl sniego pūgų ir neegzistuojančių kelių neįmanoma buvo pristatyti serumą iš Anchorage miesto. Tačiau tą savanoriškai padarė šunų rogutėmis keliaudamas vienas užsigrūdinęs varovas ("musher"), pristatydamas serumą į Nome. Šiam humaniškam žygiui atžymėti pradėtos Iditarod Tako lenktynės.

Šią žiemą jau 20-tą kartą Iditarod lenktynėse dalyvavo 76 varovai. Varžybas laimėjo Martin Buser. Jis su 13 šunų per naują redordinį laiką – 10 dienų 19 valandų ir 17 minučių nuvažiavo 1159 mylias iš Anchorage į Nome, Beringo Jūros pakrastyje. Jam teko \$50,000 laimikis ir sunkvežimis. Antroje vietoje buvo moteris Susan Butcher (1990 m. laimėtoja) su \$40,000 laimikiu ir trečias atkeliavo Tim Osmar, kuriam teko \$35,000 laimikis. Iš 76 varžovų devyni iškrito, o kiti, kad ir vėluodami, stengėsi užbaigti pradėtas lenktynes.

Martin Buser, Šveicarijoje gimęs, yra nepaprastai pamylęs savo šunis, esą lenktynių metu vienišiuose tarpuose dažnai jiems traukė dainas.

Iditarod ir kitas šunų su rogutėmis lenktynes atydziai stebi JAV Žmoniškumo Draugija (Humane Society) ir kitos gyvulių globos organizacijos. Kiekvienoje sustojimo vietoje veterinarijos gydytojai tikrino rogių komandas.

Šių metų Iditarod nuostoliai: vienas šuo nugaišo dėl širdies ligos pradžioje lenktynių ir nukritęs sudužo lėktuvas, kuriame buvo sužeisti lakūnas ir oficialus lenktynių fotografas.

SKAUTAI NENUSILEIDO

Kalifornijoje – Bay apygardoje (San Francisco) United Way labdarybė pagrįsino, kad nutrauks paramą vietos skautams. Ginčo objektas – homoseksualai skautų vadovai ir skautai. Boy Scouts of America su štabu Irwing, Texase, jau 82 metus turi draudimą, kad homo seksualai neitų skautininkų pareigas arba būtų skautų organizacijos nariais.

Šiuo metu BSA. turi 4.2

milionus narių nuo 7 iki 21 m. amžiaus. Bay apygardoje skautauja 100,000 narių. Nuo 1910 m. 84 milijonai berniukų perėjo skautų gretas. Ben H. Love, BSA. vyriausias vadovas, pareiškė, kad skautija nekeis savo principų, o trukstamas lėšas gaus iš kitų šaltinių.

NAUJA SKAIDRIOJI

Kadais Lietuvoje didžiavomės degtine vad. "skaidrioji". O štai mūsų pėdomis bando sekti viena iš JAV bendrovių – Pepsi Co. Naujas jos gėrimas vadinsis Crystal Pepsi.

Laike 18 mėn. tyrimo laboratorijose buvo išbandyti 3000 receptų, kol nuspręsta gaminti bespalvį ir be kofeino gazuotą gėrimą. Kaip ir įprastinė Pepsi Cola jis yra pasaldintas kukurūzų sirupu. Tačiau 12 uncijų porcija turi tik 130 kalorijų, vietoje 150 įprastinei Pepsi. Rinkos bandymai yra atliekami Dallas, TX, Providence, R.I. ir Colorado valstybėje, kurie gali užtrukti iki 6 mėn.

Crystal Pepsi yra varžybų su Coca-Cola pasekmė. Pirmaujanti Coca-Cola savo keliu išėjo į varžybas – su šalta arbata (ice tea) ir kava skardinėse. Tų varžybų prizastis – šiame karšte padidėjo senesnių žmonių skaičius, kurie mažiau geria tą "pepsą".

NAUJAS AMATAS – BANKŲ PLĖŠIMAS

1991 m. šiame krašte pasireiškė nauja epidemija – bankų plėšimas. Valdžios pareigūnai teisina tai narkotikais, skurdu ir iš viso bankų lengvu apiplėšimu. Dar nesuvesta viso krašto metinė statistika, tačiau anot FBI pareigūnų tikriausiai viršys 1990 m. skaičių – 7,837.

Kai kuriuose miestuose, kaip – New Yorkas, San Francisco ir Bostonas, tie skaičiai pernai sumažėjo. Tačiau Los Angeles turėjo 810 bankų apiplėšimų, didžiausią skaičių visame krašte. Atlantoje apiplėšimai daugiau negu padvigubėjo iki 247 nuo 109 1990 metais. Chicagoje tas skaičius paaugo nuo 59 iki 95.

Clevelande 1991 m. buvo 106 bankų apiplėšimai, palyginus su 79 1990 m. Bankų apiplėšti nesunku ir paprastai daug pelningiau negu apiplėšti maisto krautuve. Tačiau paprastai tris iš keturių banko plėšikų greit pagauna.

"TORVIL" LTD.

At the same time we would like to inform you of our new catalogue TORVIL 92' You pay only \$1.20 per Kg or \$0.50 per Lb. to send a parcel to your country.*

SELF PACKED PARCELS (AIR OR BOAT)

THE MOST ATTRACTIVE LOW PRICES

\$1.80 Lb.

Plus service charge

- FOOD • SWEETS • CIGARETTES • LIQUORS
- CLOTHING • SHOES • BEDDING • BICYCLES
- HARDWARE & APPLIANCES • KITCHEN SUPPLIES
- TOYS & STATIONERY • POTS & PLATES
- AGRICULTURAL EQUIPMENT & PARTS
- TIRES • CARPETS & FLOOR COVERINGS

CALL TOLL FREE CANADA 1-800-661-0210
U.S.A. 1-800-972-9284 or 1-800-932-7995

CANADA Head Office: 63 Galaxy Blvd., Unit #7, Rexdale, Ontario M9W 5P1 Tel.: (416) 798-3320 Fax: (416) 798-3321
Branch: 404 Roncevalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9 Tel.: (416) 534-3860 Fax: (416) 533-4910
U.S.A. Head Office: 2136 West Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622 Tel.: (312) 278-5258 Fax: (312) 278-0875
Branch: R&R INTERPOSTMIR 1055 Broadway, Buffalo, N.Y. 14212 Tel/Fax (716) 894-9880

* This offer is valid for the catalogue orders only. Please note that this price is already included in the prices of the items.

NEW YORKAS ATSIŠVEIKINA SU ABITURIENTAIS

P. Palys

New Yorke, Maironio lietuviškoji šeštadieninė mokykla įsikūrė 1950 metais. Darbą pradėjo Apreiškimo parapijos mokyklos, Brooklyne, NY., patalpose, su 80 mokinių. Vėliau, mokinių skaičius augo ir buvo pasiekęs virš 200.

Apreiškime mokykla išbuvo apie 20 metų. Vėliau, sąlygoms pasikeitus, lietuviams iš Brooklyno keliantis į kitus miesto rajonus, mokykla buvo perkelta į vietinę Holy Child Jesus parapijinę mokyklą, Queens, NY.

Ši rudenį Maironio mokykla vėl grįžta į "namus" ir darbą pradės Kultūros Židinio patalpose. Mokyklos vedėja – Rasa Juškienė.

ABITURIENTŲ IŠLEISTUVĖS

Šiais mokslo metais Maironio mokykla baigė 12 mokinių: Linas Černauskas, Marius Maldutis, Lina Matulaitytė, Darius Penikas, Lina Penikaitė, Monika Pintsch, Matas Pintsch, Arvydas Remėza, Aušra Siminkaitė, Rytas Stankūnas, Kristina Šilbajorytė ir Andrea Valadkevičiūtė.

Iškilmingas atsisveikinimas įvyko Kultūros Židinio didžiojoje salėje, šeštadienį, birželio 6 d. Iškilmes atsilankė virš 200 asmenų.

Atestatus, su savo parašu, abiturientams įteikė ir sveikinimo kalbas pasakė Lietuvos ambasadorius prie JT Anicetas Simutis. Juos knygomis ir kitais daiktais apdovanojo: NY LB apygardos vardu – vicepirmininkas Kęstutis Bileris, NY šaulių kuopos vardu – Algirdas Jankauskas ir mokyklos komiteto tėvų vardu – Giedrė Stankūnienė.

Abiturientų vardu atsisveikinimo kalbą pasakė Marius Maldutis.

PAGERBIAMAS MOKYTOJAS

Šių iškilmių metu išskirtinai buvo pagerbtas uolus visuomenininkas, buvęs žurnalo "Karys" administratorius, ilgametis Maironio mokyklos mokytojas Alfonsas Samušis. Jis, šioje mokykloje dirba nuo pat jos pirmųjų dienų. Taigi, iš viso, 42 metus. Per tą laiką vedėjo pareigas ėjo apie 12 metų.

Apie pedagogo A. Samušio ilgametę veiklą kalbėjo rašytojas ir Maironio mokyklos mokytojas Paulius Jurkus. Žodžiu sveikino ambasadorius Anicetas Simutis ir mokytoja Elena Ruzgienė. Gauta sveikinimų ir raštu. A. Samušiu buvo uždėta plati lietuviška juosta ir padovanota didelė puokštė

gėlių.

"...nesu tos garbės nusi-pelnęs. Aš tik atiduodu skolą Lietuvai". – kalbėjo A. Samušis.

ŠOKA "TRYPTINIS"

Iškilmes užbaigė NY tautinių šokių ansamblis "Tryptinis" pašokdamas šešis tau-

tinius šokius: "Dobilėlių", "Juodberėlių", "Čigonėlių", "Per girią, girelę", "Šapnagių polką" ir "Noru miego".

Šis "Tryptinio" pasirodymas buvo, nelyginant generalinė repeticija. Jis, liepos mėnesyje, vyks į Chicagą ir ten dalyvaus IX-je lietuvių tautinių šokių šventėje.

Beveik visi abiturientai priklauso "Tryptiniui".

"Tryptinio vadovė – Jadvyga Matulaitienė.

1992m. birželio 10 d.

KAIP AUGO JAUNOS LIETUVOS LAIKRAŠTININKAI

*Ištraukos iš Valentino Gustainio knygos
Nuo Griškabūdžio iki Paryžiaus*

(Atkelta iš 8 psl.)

išverčiau į prancūzų kalbą "redaktoriaus pavaduotojas" – "remplacant du redacteur", ir mano Strimaitis savo oficialioje vizitinėje kortelėje savo einamas pareigas pavadino kaip mano buvo išversta. Tačiau kai tą jo kortelę pamatė tikras pavadinimų bei titulų žinovas, tai jam paaiškino, kad "remplacant du redacteur" faktiškai reiškia tik menko redakcijos darbuotojo pavaduotoją, – labai jau kuklus "titulės". Mat prancūziškai laikraščio vyriausias redaktorius vadinasi "directeur", arba minimum "redacteur-en-chef". Tad ir jo pavaduotojas turi būti su tokiais titulais suderintas...

Būdamas studentas, rašinėdavau oficiozui "Lietuvai" ir todėl, kad iš jos gaudavau honorarų, kurie stipendijos neturinčiam studentui labai praversdavo, o Tumui-Vaižgantui rašinėdavau daugiausia todėl, kad jis faktiškai redaguodavo tautininkų srovės laikraščius, kad ir jo asmenybė man labai patikdavo. 1922 m. pavasarį jam parašiau strapsnį, peršantį naują tautinės linkmės studentų organizaciją. Tas mano straipsnis, pasirašytas "Stud. phil. et cam.", – atseit "filosofijos ir valstybės mokslų studentas", buvo pirmas akstinas įkurti naują Studentų tautininkų

organizaciją, kuriai vėliau duotas "Neo-Lithuanijos" korporacijos vardas.

Prisimindamas laikus, kai rašinėčiau laikraščiams būdamas studentas, gerai atsimenu, kad man labai palankus buvo ir oficiozo "Lietuva" vyr. redaktorius Kazimieras Jokantas. Jis ne tik ragindavo rašinėti, bet ir honorarą už raštus man po kiek padidindavo, – vietoje tada už eilute mokamų dešimties centų man išrašydavo po 13-15 centų, motyvuodamas tuo, kad užsienyje studijuojančiam reikia pinigų...

Už savo raštus, išspausdintus įvairiais pavadinimais ėjusių "Pažangiečių" srovės laikraščiuose, aš niekad jokių honorarų nesitikėdavau, nes žinodavau, kad jų leidėjai jokių pinigų tam reikalui neturėdavo. Tačiau į "redakciją", kuri būdavo Tumo-Vaižganto bute, Alekso g. 6, kiekviena pasitakiusia proga užeidavau, norėdavau pakalbėti su pačiu Tumu-Vaižgantu. Kartą 1922 metais rudenio, prieš išvažiuodamas studijuoti į Heidelbergą, užėjau pas Vaižgantą pasikalbėti. Besikalbant jis man ir sako:

– Agi, daug esi prirašęs, reikėtų tau honorarą išmokėti, studentui juk pinigai itin reikalingas... – Tai pasakęs, jis pats iš kampo pakėlė porą laikraščių kom-

TRISDEŠIMTAS

Dirvos novelės Konkursas

PREMIJA 700 DOLERIŲ

skiriama iš

A.A. SIMO KAŠELIONIO

palikimo, kurį tvarko
Korp! Neo-Lithuania

Tema: Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

Ilgis: Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl. mašinėle rašytą, su dvigubu tarpu

Laikas: Paskutinė rankraščiu įteikti data 1992 metų rugsėjo 1 d. (pašto antspaudas).

Adresas rankraščiams siųsti:

Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtinaival būti parašyti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridėdama uždaro vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tikslai laimėjusio vokelis bus atidarytas.

Nepremijuoti rankraščiai grąžinami tikslai autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Jury komisija iš trijų narių sprendžia kas premijuotina paprasta balsų dauguma.

plektų, paliepė juose susiras ti visus mano išspausdintus straipsnius, pats suskaičiavo jų eilutes, surašė sąskaitą ir man išmokėjo keletą tūstančių vadinamų "auksinių" – vertės jau gerokai nustojusių vokiškų "Ostmarkių", kurių buvo oficiali Lietuvos valiuta prieš pat įvedant tikrą savo valiutą – l i t u s! Stebėjau, kaip toks rašytojas buvo ne tik tų laikraščių faktiškas redaktorius, bet sykiu ir administratorius, ir net kasininkas viename asmenyje...

ROMAS PUKŠTYS.

Transpak firmos savininkas, vėl vyksta į Lietuvą. Pinigai pervedami doleriais, pasieks jūsų artimuosius liepos mėn. gale. Prašome atsiskaityti iki liepos 14 d.

TRANSPAK,
2638 W. 69th St.,
CHICAGO, IL 60629.
Tel. 312-436-7772

Naujas, NEBRANGUS

MAISTO siuntinys tik \$49 –

mėsos gaminiai, cukrus, kava, aliejus, vaisiai ir kiti produktai.

Viso 22 svarai tik \$49.

Pats populiariausias

55 svarų siuntinys iš įvairių

produktų tik \$85. Vien tik

mėsos gaminių irgi \$85.

Prie visų siuntinių galite

užsakyti aspirino ir vitaminų.

TRANSPAK firma taip pat

parūpina butus, namus,

automobilius ir traktorius.

TRANSPAK,

2638 W. 69th St.,

Chicago, IL 60629.

Tel. 312-436-7772.

JOLANTA IEŠKO

DARBO

Galiu prižiūrėti vaikus,

senyvo amžiaus žmones,

ligonius. Valyti butus.

Skambinti: 461-6772

Maironio lietuviškos mokyklos išleistuvės New Yorke. Prie stalo sėdi (iš kairės): rašytojas Paulius Jurkus, "Tryptinio" vadovė Jadvyga Matulaitienė, buvęs mokyklos kapelionas kun. Jonas Pakalniškis, vienas iš mokyklos steigėjų kun. Vytautas Pikturna, mokyklos tėvų komiteto pirmininkė Giedrė Stankūnienė, dabartinis mokyklos kapelionas kun. Antanas Prakapas, OFM., ambasadorius Anicetas Simutis, NY LB apygardos vicepirmininkas Kęstutis Bileris ir ilgametis mokyklos mokytojas Alfonsas Samušis. Atsisveikinimo kalbą sako abiturientas Marius Maldutis. Dešinėje pusėje sėdi abiturientai.

Vyt. Maželio nuotr.

CLEVELANDE ir Kapylinkų

DIRVOS ATOSTOGOS

Dirvos tarnautojams vienos savaitės atostogos bus liepos 5-11 dienos savaitėje. Tos savaitės Dirva dar išeis, bet Dirvos nebus 13-18 d. savaitėje.

Atostogų metu vienas iš tarnautojų Dirvoje kasdien bus nuo 9 iki 11 valandos.

Po atostogų Dirva savo skaitytojus vėl lankys įprastine tvarka.

DIRVOS – VILTIES DRAUGIJOS METINĖ GEGUŽINĖ

Ji rengiama rugpjūčio mėn. 9 d. sekmadienį, pradedant 1 val.

Gegužinei savo gražią sodybą, kaip jau buvo kelis kartus, užleido Vytautas ir Aldona Mauručiai – 8450 Bridlehurst Trail, Kirtland, Ohio. Tel. 256-1383.

Gegužinės vieta lengvai surandama. Iš Clevelando važiuojant 6 keliu ir pasiekus 306 kelią, pasukant į pietus. Už 1 mylios ir yra Bridlehurst Trail.

Tikimasi, kad gegužinėje bus svečių ir iš toliau, bus nevarginanti programa, užkandžiai, bufetas, loterija.

Visi Clevelando ir apylinkių lietuviai su artimaisiais labai kviečiami gegužinėje dalyvauti ir paremti Dirvos leidimą. Įėjimas auka. Visų lauksime!

ANTRAS METINIS PIKNIKAS

Š.m. liepos 12 d. po 10:30 val. Mišių Šv. Jurgio Parapijos Taryba šventoriuje rengia antrąjį metinį pikniką – sugrįžtuves. Numatomos pramogos jauniems ir ne taip jauniems. Planuokite tą popietį smagiai praleisti šiame piknike su parapijos bičiuliais bei savo draugais.

Ger. J.

BONGO ANTILOPĖ Clevelando zoologijos

sode, netoli dramblių pavilijono, įrengtas specialus gardas Afrikos bongo antilopei. Paskutinį kartą tokia antilopė buvo rodyta tame zoologijos sode 1972 m. Bongos laisvėje gyvena tropinėse džiunglėse, Kenijoje.

Clevelando Metroparkų zoologijos sodą galima lankyti kasdien nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p. Cuyahoga apskritys ir Hinckley miesto gyventojai pirmadieniais 9-12 val. įleidžiami veltui (išskyrus oficialius šventadienius).

Šiuo metu į pabaigą eina "Rainforest" – tropinių džiunglių pavilijono įrengimai. Jis bus atidarytas lankymui š.m. lapkričio 19 d.

Ger. J.

Birželio 7 d. Floridoje po sunkios ligos mirė a.a. Stefanija Garlienė. Gilliam liūdesyje pasiliko Jonas Garla – Dirvos ilgametis bendradarbis, duktė Gražina Kavaliūnienė gyv. Rochester, N.Y. duktė Liucija Leonardi gyv. Californijoje. Velionės brolis V. Jarušauskas gyv. Canadoje ir sesuo V. Šabrinskienė gyv. Lietuvoje bei daug artimųjų Clevelande, Floridoje ir kitur.

Velionė birželio 10 d. buvo atskraidinta į Clevelandą ir palaidota Visų Sielų kapinėse, greta duktės Nijolės Žygienės.

Nuotraukoje prie karsto. kun. G. Kijauskas S.J. G. Kavaliūnienė, Kavaliūnas, Jonas Garla, Liucija Leonardi, V. Jarušauskas ir sūnus, Vacys ir Ona Kavaliūnai.

PARENGIMAI

• BIRŽELIO 28 dieną, Lietuvių Namuose įvyks Clevelando Lietuvių Pensininkų klubo tradicinė gegužinė.

• LIEPOS 12 d. Šv. Jurgio parapijos Gegužinė. Parapijos sodyboje 11:30 val.

• LIEPOS 26 d. sekmadienį 12-ą valandą popiet, Žalgirio šaulių kuopa rengia gegužinę prie ežero

Beachland parke – 17815 Canterbury Rd. Cleveland.

• LIEPOS 29 iki RUGP. 2 D. Lietuvių klubas prisijungia prie "Old World" festivalio

• RUGP. 2 d. – sekmadienį 12-ą valandą popiet LKVS "RAMOVĖ" Cleveland'o skyrius rengia gegužinę prie ežero – Beach-

land parke, 17815 Canterbury Rd. Cleveland.

• RUGP. 9 d. 12 val. DIRVOS ir Vilties gegužinė V. A. Mauručių sodyboje, Kirtlande.

• RUGP. 23 d. – Lietuvių klubo Metinis Piknikas "Croatian" Centre – Kirtland 12 v.

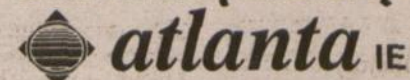
LANDSCAPE CONSTRUCTION CO. FOR SALE

Established 1984 East Side Complete Landscape Co. Sell all or just Maintenance Div. including newer trucks, trailers & equipment principals only.
216-953-1513

PARDUODAMAS VILNIUJE BUTAS

Parduodu gerą trijų atskirų kambarių, 69 m² bendro ploto butą antrame aukšte, Vilniuje. Kaina \$20.000
Skambinti:
New York 718-266-3942
Vilnius 47-03-07 po 9 val v.

Siuntiniai į Lietuvą -

639 East 185th Street
Euclid, OH 44119
Telefonas (216) 481-0011
KONTEINERIS IŠSIUNČIAMAS
BIRŽELIO 27 D.

Pasiteiraukite dėl skubiau pristatomų maisto siuntinių. Greitai pristatomi pinigai Lietuvoje doleriais.

Čia galite užsisakyti video aparatūrą, tinkančią naudoti Lietuvoje

Jūsų patogumui galite įsigyti dėžių siuntiniams
Dirbame: antr. - penkt. nuo 9 v.r. iki 5 v.v.,
šeštadienį nuo 9 v.r. iki 2 v. popiet

Pagrindinis atlanta IE ofisas - Chicagoje

20th Anniversary!

\$40 OFF ANY GLASSES WITH COUPON ONLY Expires 8/31/92 J.F. OPTICAL 531-7933	FREE VISION SCREENING WITH COUPON ONLY Expires 8/31/92 J.F. OPTICAL 531-7933	\$40 OFF CONTACT LENSES WITH COUPON ONLY Expires 8/31/92 J.F. OPTICAL 531-7933
---	--	--

J.F. OPTICAL

775 E. 185th Street
Euclid
531-7933

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą nuodėsių valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119

481-6677

RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.

MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS - teisinis patarėjas

\$ 100.000.— LIETUVOS AMBASADAI

Mečys Valiukėnas

Gražu. Chicagoje susidaręs Lietuvos Respublikos Ambasada Washingtono remti komitetas, per p.p. Gražinos ir James Liautaud malonę, 1992 m. birželio 5 d. Balzeko kultūros muziejaus salėse, surengė šaunų susitikimą su Ambasadoriumi Stasiu Lozoraitiu ir Ponia Daniela Lozoraitiene. Renginio garbės pirmininkė Gražina Gudaitytė-Liautaud, vicepirmininkės: Alė Kėžėlienė ir Marija Remienė, kalbėtojas adv. Algis Kėžėlis plus per 40 komiteto garbės narių ir šimtinė tal-kininkų-ių!

Programą pradėdamas Adv. Algis Kėžėlis pakvietė Gražiną Liautaud, paryškinti kokiam reikalui čia esame susirinkę? Atsakymas trum pas ir logiškas – pasigerėti, kad Lietuva turi Ambasadą Washingtono, bet jos išlaikyti Vilnius, pati Lietuva negali, tad šia pareigą turime pasiimti čia gyvenantieji lietuviai!

Vaclovas Kleiza, Lietuvos gen. konsulas Chicagoje, keleta sakinių aptaria Stasį Lozoraitį, jo einamas pareigas ir sunkumus. Pats ambasadorius humoristiškai peržvelgia savą diplomatinę darbuotę ir savo kalbą baigė teigimu, esąs išdidus, jaučiasis esąs brolijoje, kuri vieningai remia Lietuvos valstybingumo pastangas.

Adv. Algis Kėžėlis kalbėjo apie ambasadai remti komiteto finansinę padėtį. Esą šio susitikimo dalyviai ir kviestieji į jį įmokėję daugiau keturiasdešimt tūkstančių ... ir 81 c. (tikslia sumą, deja, nepasižymėjau). Iki šiol buvęs paslaptinis fi-

lantropas, žadėjęs įmokėti antra tiek, beesąs mūsų tarpe – tai inž. James Liautaud. Ir įmokama suma vaišių metu dar paaugo ir didysis Lietuvos remėjas James Liautaud išrašė \$50.000.— čekį, bendrąją sumą apvalindamas iki \$100.000.—.

Visas susipažinimas su Stasiu ir Daniela Lozoraitiais, kaip ir James – Gražina Liautaud praėjo jaukiame nuotaikoje, tarpusavio artimųjų bei naujai susipažintųjų dalyvių pokalbiuose, beužkandžiaujant ir Frank Zapolio tiekiamą šampaną gurkšnojant.

Tos pačios dienos popietę, Seklyčioje įvyko Stasio Lozoraitio, Lietuvos ambasadoriaus Washingtono, spaudos konferencija. Į ją atsilankė desėtkas mūsų laikraštininkų. Konferenciją pradėjo Marija Remienė, tolesnį jos vedimą perleisdama Juozui Žygui.

Ambasadorius keletą sakinių aptarė daugelį klausimų, dilginančių lietuvių Lietuvoje ir išeivijoje. Po tokio įvado, leidosi į dialogą su žurnalistais.

Po sėkmingo \$100,000 sutelkimo Lietuvos Ambasada Washingtono paremti. Iš kairės: Alė Kėžėlienė; adv. Algimantas Kėžėlis, Gražina Liautaud, didysis remėjas James Liautaud, Daniela Lozoraitienė, ambasadorius Stasys Lozoraitis ir Marija Remienė.

Ambasadorius ragino visus lietuvius pasirūpinti Lietuvos pilietybės sutvarkymu, jeigu tik tai suderinama su antra pilietybe. Taip pat įtaigojo, kad išeivija dalyvautų referendume, dėl okupacinės kariuomenės iš Lietuvos atitraukimo dar šiais metais. Išsiėmimas dokumento, kad esi Lietuvos pilietis nepakenks pasilikti ir JAV piliečiu. Lietuvos valstybinė, ūkinė ir socialinė padėtis yra sunki, bet tiekianti vilčių gerėti. Lietuva pamažu tvirtėja. Lietuvos gyvenimą nepaprastai sunkina gyvenimas rublių zonoje. Linksniojama didelė skola Rusijai, bet Rusijos

skola Lietuvai daug didesnė. Tų sąskaitų suvedimas yra tarpvalstybinių žinybų derybų klausimas.

Lietuva gauna kaskart daugiau paramos, tiek materialinės, tiek mokslinės iš kitų valstybių. Skaudi vieta – pamažu vykstantis gyventojų mentaliteto pasikeitimas...

Numatomi steigiamoji seimo rinkimai šį rudenį, laukiama, kad atneš posūkį ir šioj srity. Visumoje S. Lozoraitis save skiria į optimistus ir Lietuvoje matąs ramų pasiryžimą ir ištvermę.

Į laikraštininkų klausimus, Ambasadorius atsakė šiltu išlaikytu sakiniu, pozityviai vertindamas esamą padėtį.

LIETUVOS VYČIŲ 79-TAS SUVAŽIAVIMAS

Dirva yra gavusi kvietimą dalyvauti Lietuvos Vyčių 79-tam suvažiavime, kuris įvyks liepos 16-19 die-

nomis Allentown, Pa. Suvažiavimą globoja 144 Vyčių skyrius iš Anthracite, Pa.

Suvažiavimas specialiai minės Lietuvos nepriklausomybės atgavimą. Lietuvos Vyčiai visą laiką buvo Lietuvos laisvės sargybiniai, tam tikslui daug dirbo ir dabar tebedirba.

ATVYKO Į KENT VALSTYBINĮ UNIVERSITETĄ

1992 birželio 2 d. į Kento valstybinį universitetą atvyko iš Vilniaus universiteto, filologijos fakulteto docentė Aurelija Usonienė, dėstytojos Nijolė Lapteikienė ir Rasa Radzevičienė.

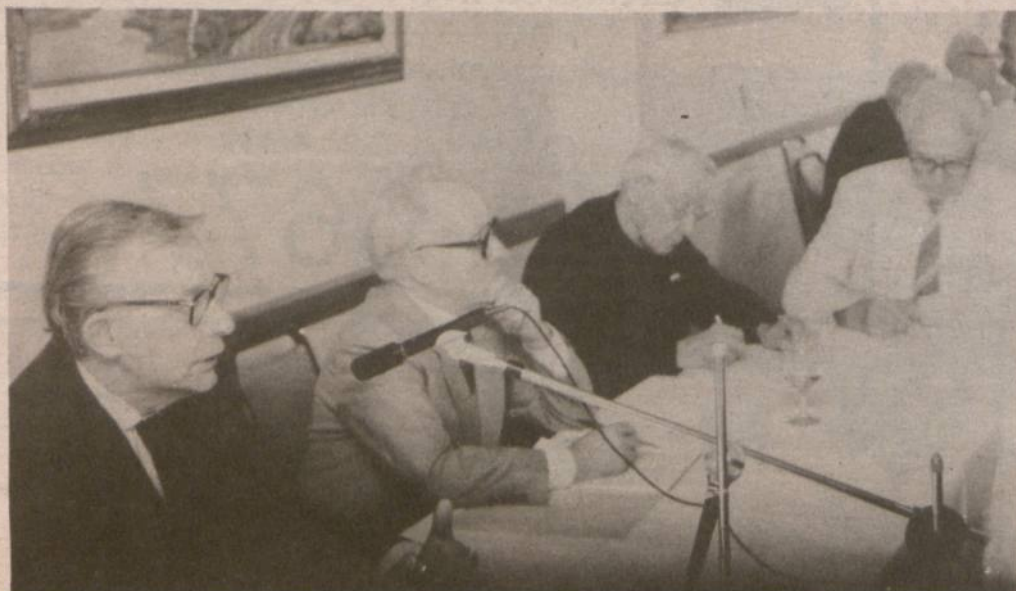
Kente jos susipažins su anglų kalbos dėstytoja. Tai jau trečia grupė per tris metus. Galimas dalykas, kad bus paskutinė nes Kento valstybinis universitetas nebegauna tam tikslui lėšų. Šiemet kelionę finansavo Lietuvoje esantys šaltiniai. JAV išlaikymą finansuoja Kento universitetas.

ALTS NARIAMS, RĖMĖJAMS IR JŲ ARTIMIESIEMS KVIETIMAS

Šokių šventės proga į Chicago atvykusių ir šeimininkų susitikimas – pabendravimas bei vakarienė įvyks Lietuvių Tautiniuose Namuose, Chicagoje, 6422 S. Kedzie Ave. (šeštadienį) liepos 4 d. Pradžia 7 val. vak.

Informuotis ir registuotis tel.: 1-708-499-2172

ALTS Chicagos skyriaus Valdyba

Spaudos konferencijoje Chicagoje. Iš kairės Ambasadorius St. Lozoraitis, J. Žygas, prelat. J. Prunskis ir A. Juodvalkis.

A. A.

STEFANIJAI GARLIENEI

mirus, jos vyrui JONUI GARLAI ir visai jo šeimai reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime

*"Dainos" choras
Juno Beach, Florida*

A. A.

STEFANIJAI GARLIENEI

baigus žemiškąją kelionę, jos vyrą JONĄ GARLĄ, dukras GRAŽINĄ ir LIUCIJĄ, jų šeimas ir visus gimes bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

*Ona ir Vacys Kavaliūnai
ir jų dukros Jolita
ir Aldona su šeima*